

Werkbladen kast 2 groepen 5 en 6

deel 2

inhoud

blad	blz	blad	blz.
47. Haaien	3	69. Tarwe	25
48. Afval	4	70. Glas	26
49. Wind	5	71. De luchtballon	27
50. Olifanten	6	72. Sporen	28
51. Alle hens aan dek!	7	73. Herfst in het bos	29
52. De kracht van de natuur	8	74. Maanden	30
53. Dieren in groepen	9	75. IJs	31
54. Onder de microscoop	10	76. Walvissen	32
55. De ruimtevaarder	11	77. Zilver	33
56. Vlinders	12		
57. Helikopters	13		
58. Goochelen	14		
59. De zeppelin	15		
60. Klei	16		
61. Holen en nesten	17		
62. Magnetten	18		
63. IJzer	19		
64. Vleermuizen	20		
65. De computer	21		
66. Beren	22		
67. Beton	23		
68. Dinosauriërs	24		

[Bekijk hier alle boeken met een korte beschrijving](#)

www.edubook.nl

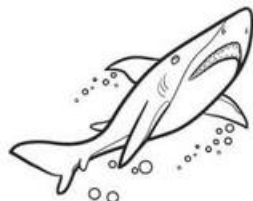
Werkblad 47 Haaien

1. Zet het nummer voor het woord in de goede zin.
Kies uit:

1. witte haai, 2. hamerhaai, 3. zee-engel, 4. witpunt-haai

 5. walvishaai, 6. de rugvin, 7. de staart, 8. de borstvinnen.

- A. De ___ gebruikt zijn schutkleur om te jagen.
B. De ___ is de grootste roofvis.
C. De ___ is de grootste vissensoort.
D. De ___ kijkt in een grote boog om zich heen.
E. De ___ is een bedreigde diersoort.
F. De haai stuurt met _____.
G. De haai rolt niet om door _____.
H. De haai kan vooruit bewegen door _____.

goed
/fout

2. Zijn de volgende zinnen goed of fout?

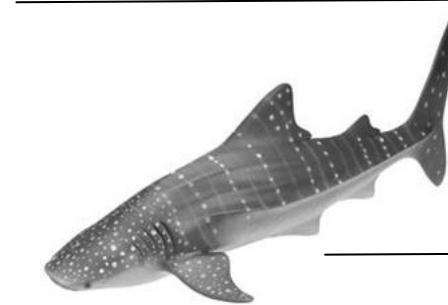
- A. Haaien hebben een ander skelet dan beenvissen.
goed/fout
- B. De buikvin en de aarsvin houden de haai in evenwicht. *goed/fout*
- C. Het gehoor van haaien is slecht. *goed/fout*
- D. De walvishaai is een roofvis. *goed/fout*
- E. Haaien worden vooral gevangen voor hun vinnen.
goed/fout
- F. De haai heeft net als alle vissen een zwemblaas om te blijven drijven. *goed/fout*

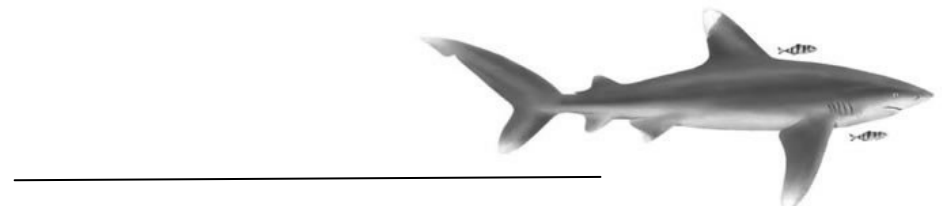
Haaien

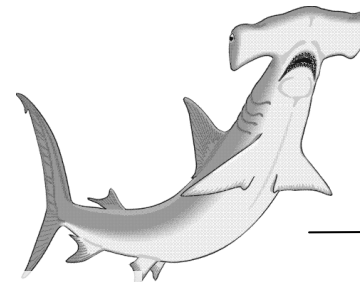
47

3. Zoek de goede naam van de haai bij het plaatje.

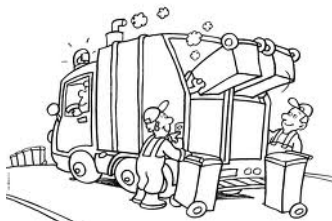

Werkblad 48 Afval

- Vul het nummer voor het woord in de goede zin.
Kies uit: 1.wegen, 2.parken, 3.compost, 4.de stortplaats, 5.kringlooppapier, 6.stroom, 7.recycling
- Groente, fruit en tuinafval verandert in ____.
- Iets opnieuw gebruiken noem je ook wel ____.
- Papier dat opnieuw gebruikt wordt, heet ____.
- Soms wordt afval als brandstof gebruikt. Het afval zorgt dan voor ____.
- Na het verbranden van afval, wordt de as gebruikt bij het maken van ____.
- Afval dat niet meer gebruikt wordt, gaat naar ____.
- Stortplaatsen veranderen soms in ____.
- H.

goed
/fout

- Is de zin *waar* of *niet waar*?
 - Plastic verteert snel in de natuur. *waar/niet waar*.
 - Je kunt het best alle afval verbranden.
waar/niet waar
 - Glas wordt kleur bij kleur verzameld. *waar/niet waar*
 - De vier belangrijke stappen bij afval zijn in de goede volgorde: verbranden, voorkomen, recyclen en de stortplaats *waar/niet waar*.
 - Textiel is moeilijk opnieuw te gebruiken.
waar/niet waar
 - Op een vuilnisbelt vind je veel GFT-afval.
waar/niet waar

Afval

- Gerommel met afval. Zoek de 7 verschillen.
Zet een pijl.

Werkblad 49 Wind

 1. Maak de kruiswoordpuzzel.

Van links naar rechts

- 3. De wiek van een moderne windmolen.
- 4. Lucht die in beweging is noem je.....
- 6. Een gebied waar het windstil is.
- 7. Een ander woord voor een orkaan.
- 8. Sterke wind die gebruikt wordt door vliegtuigen.
- 10. Bij deze molen haalde vroeger de bakker zijn meel.

Van boven naar beneden

- 1. De lucht rond de Aarde.
- 2. Apparaat waarmee de wind gemeten wordt.
- 5. Een heleboel moderne windmolens bij elkaar.
- 9. Wind in huis noem je.....

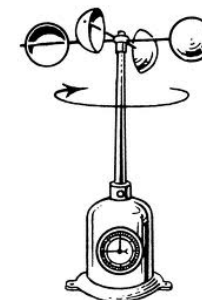
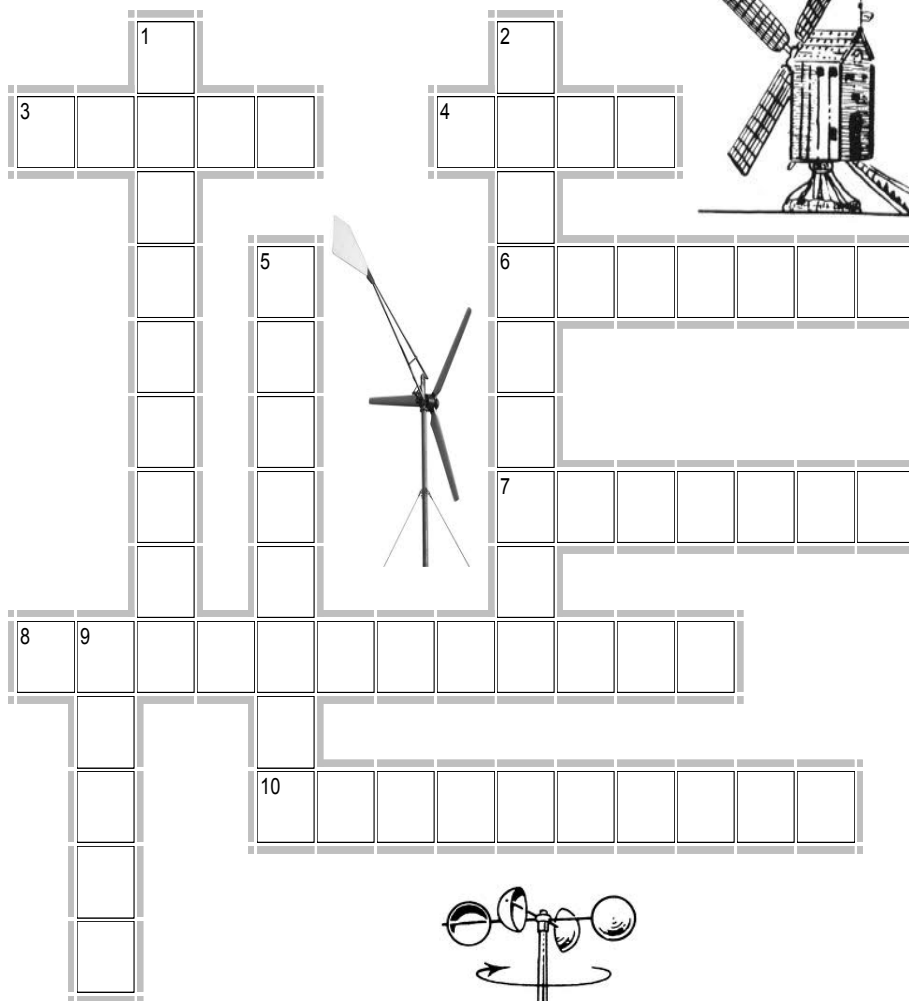
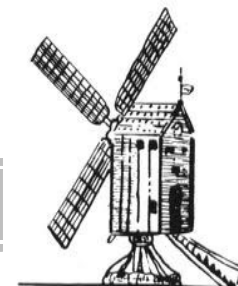
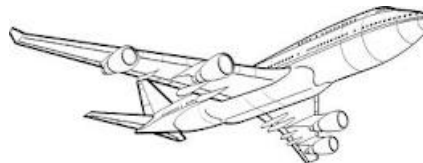
goed
/fout

- 2. Zijn de volgende zinnen goed of fout?
 - A. Warme lucht stijgt en koude lucht daalt. *goed/fout*
 - B. Warme lucht stroomt naar de open plek waar koude lucht opstijgt. *goed/fout*
 - C. Het zaad van de esdoorn heeft vleugels *goed/fout*
 - D. Een dynamo moet draaien om stroom te kunnen maken. *goed/fout*
 - E. Een jager die op herten jaagt, let ook op de wind. *goed/fout*
 - F. Een oliemolen pompt olie uit de grond. *goed/fout*

Wind

Kruiswoordpuzzel

1. Kruiswoordpuzzel

Van links naar rechts

2. Een slagtang is gemaakt van.....
4. Zo heet een vrouwtjesolifant.
5. De onderkant van de poot van een olifant werkt als een.....
7. Dit beschermt een olifant tegen de zon.
8. Zo noem je een mannetjesolifant.
9. Die helpen de olifant bij het afkoelen.

Van boven naar beneden

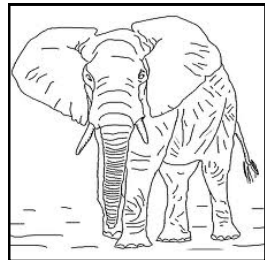
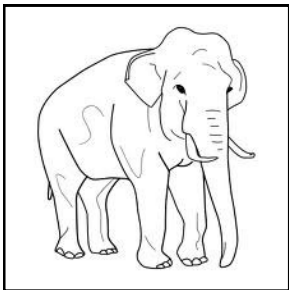
1. Kleine olifantensoort in Afrika
3. Zit boven aan het eind van de slurf.
5. Een groep olifanten.
6. Grasvlakte met hier en daar een boom.

2. Trek een lijn van het woord naar de goede olifant?

Afrika

trekdier

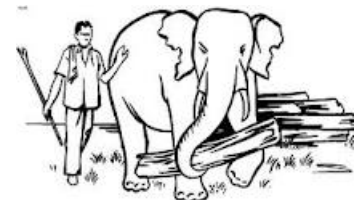
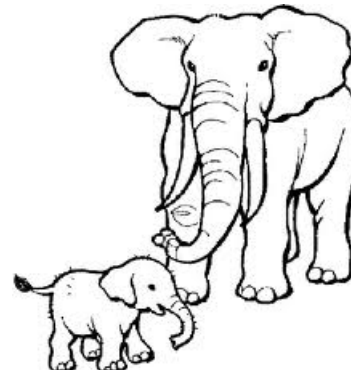
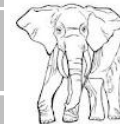
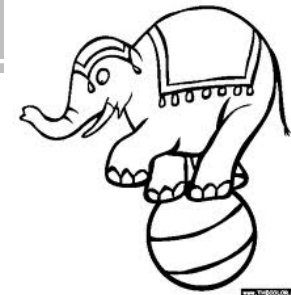
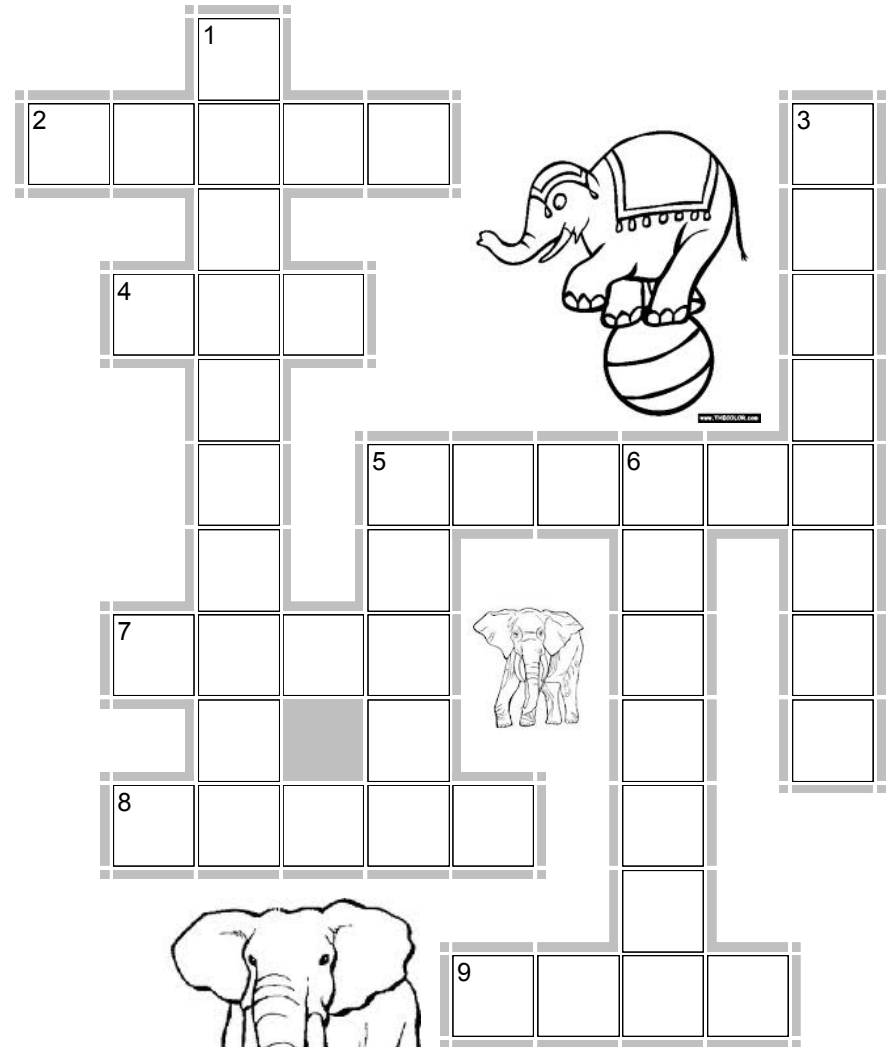
Azië

gladdere huid

rimpelhuid

savanne

Werkblad 51 Alle hens aan dek

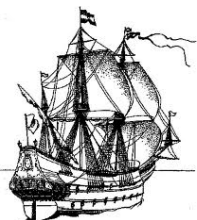
1. Zet het nummer voor het woord in de goede zin.

Kies uit:

1. *zwarte peper*, 2. *de kruidnagel*, 3. *kaneel*,
4. *witte peper*, 5. *nootmuskaat*, 6. *specerijen*

- A. _____ geven meer smaak aan het eten.
B. _____ is eigenlijk een gedroogd bloemetjes.
C. _____ komt van de bast van een boom.
D. Er werden bessen gerookt om _____ te krijgen.
E. _____ is het zaad uit een vrucht.
F. Je krijgt _____ als je bessen laat gisten in water.

goed
/fout

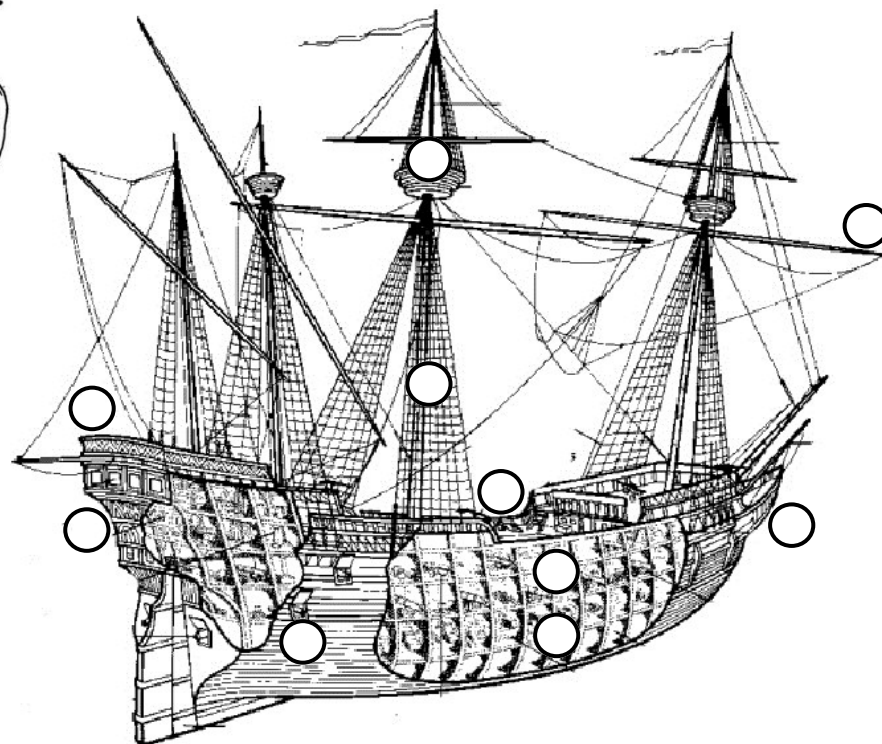
2. Is de zin *waar* of *niet waar*?

- A. Er werd heel veel geld verdiend aan de handel in specerijen. *waar/niet waar*
B. Iedereen wilde maar wat graag mee op zo'n lange reis naar Azië. *waar/niet waar*
C. Een matroos kreeg scheurbuik door een gebrek aan vitamine C. *waar/niet waar*
D. Over een reis naar Azië deed je 400 jaar geleden vier maanden. *waar/niet waar*
E. Een groot deel van de bemanning kwam niet terug. Ze gingen dood door ziekte. *waar/niet waar*
F. Soldaten gingen mee om rijke gebieden in Azië in te pikken. *waar/niet waar*

Alle hens aan dek

3. Ken je alle delen van dit schip? Schrijf het goede nummer voor elk woord in het goede rondje.

1. <i>de ra</i>	6. <i>de overloop</i>
2. <i>de spiegel</i>	7. <i>het vrachtruim</i>
3. <i>het kanonsluik</i>	8. <i>het want</i>
4. <i>het dek</i>	9. <i>de kampanje</i>
5. <i>het kraaiennest</i>	10. <i>de boeg</i>

Werkblad 52 De kracht van de natuur

1. Maak de kruiswoordpuzzel

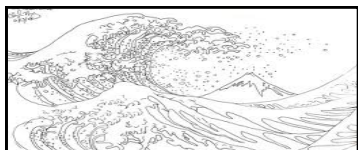
Van links naar rechts

- 1. Buitenste laag van de Aarde.
- 4. Vloeibaar gesteente onder de aardkorst.
- 6. Een sterke wervelwind.
- 8. Plaats waar vloeibaar gesteente uit de aardkorst stroomt.
- 10. Een massa sneeuw die van een berghelling naar beneden komt.

Van boven naar beneden

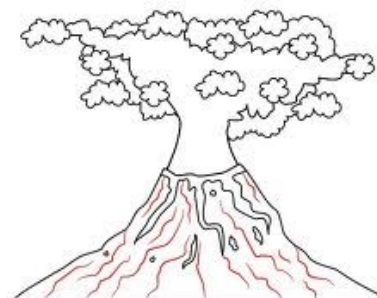
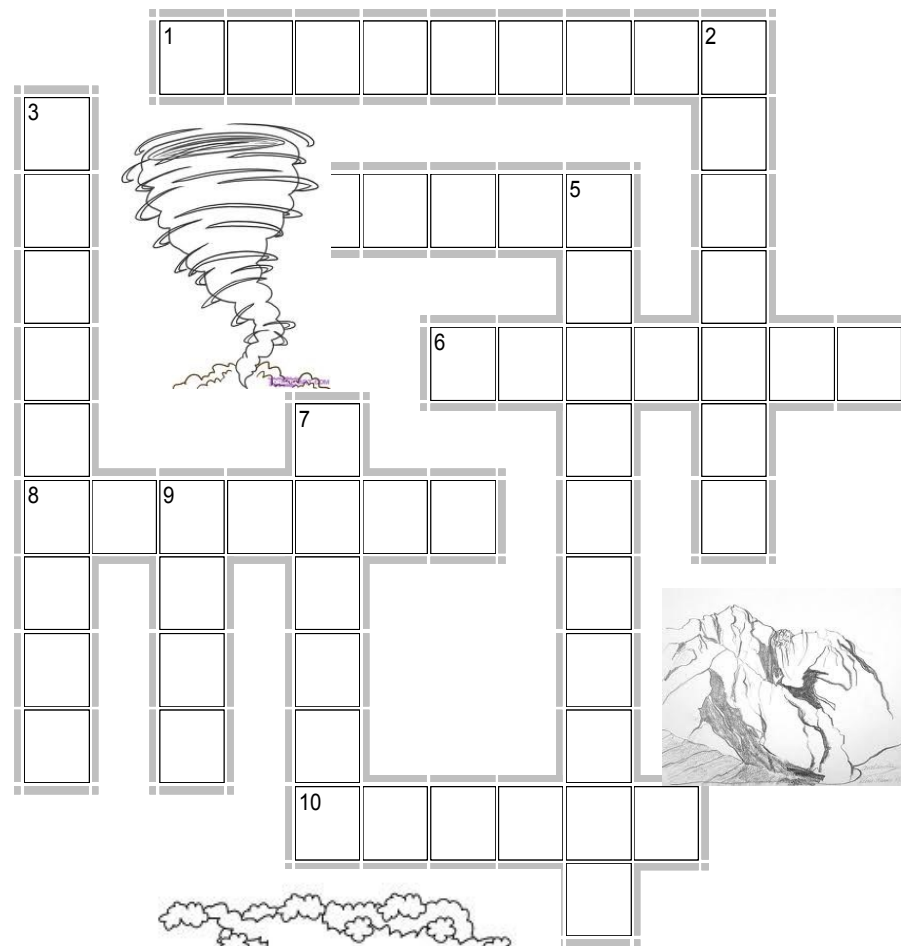
- 2. Een ander woord voor een vloedgolf
- 3. Vloedgolf na een aardbeving op de zeebodem.
- 5. Ontstaat als twee stukken aardkorst langs elkaar bewegen.
- 7. De laag in de aarde waar steen smelt.
- 9. Vloeibaar gesteente dat uit een vulkaan stroomt.

goed
/fout

- 2. Is de zin *waar* of *niet waar*?
 - A. Lawines kunnen ontstaan door regen. *waar/niet waar*
 - B. Uit een vulkaan kan een eiland groeien. *waar/niet waar*
 - C. De mond van de vulkaan heet ook wel *magma* *waar/niet waar*
 - D. Op plaatsen waar aardbevingen voorkomen, vind je vaak ook vulkanen. *waar/niet waar*

De kracht van de natuur

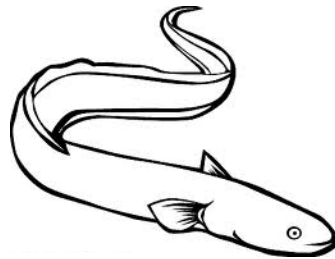
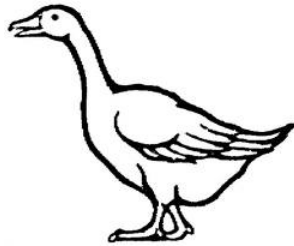
Werkblad 53 Dieren in groepen

1. Zet het nummer voor het woord in de goede zin.
Kies uit:

1. *dar*, 2. *de gnoe* 3. *de paling*, 4. *de koningin*
5. *de gans*, 6. *werkster*, 7. *sprinkhanen*

- A. Een vrouwtjesbij die alleen eieren legt is _____.
B. Alle andere vrouwtjesbijen zijn _____.
C. Een mannetjesbij heet _____.
D. ____ kunnen voor grote hongersnood zorgen.
E. ____ trekt in de vorm van een V.
F. ____ maakt een lange reis om te paren.
G. ____ is een herkauwer die leeft op grasvlakten.

goed
/fout

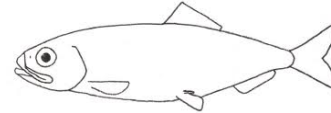
2. Zijn de volgende zinnen goed of fout?
A. Herkauwers eten alleen maar planten. *goed/fout*
B. Mieren waarschuwen elkaar met geluid. *goed/fout*
C. Roofvissen jagen grote groepen vissen naar de bodem van de zee. *goed/fout*
D. Schapen grazen het liefst alleen. *goed/fout*
E. Roofdieren raken sneller in de war van een grote groep dieren. *goed/fout*
F. In een grote groep vissen of vogels letten de dieren alleen op hun burens. *goed/fout*

Dieren in groepen

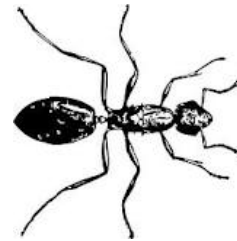
3. Zoek de goede naam van de groep bij elk dier. Trek een lijn.

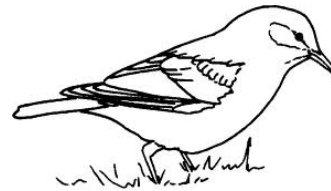
de kolonie

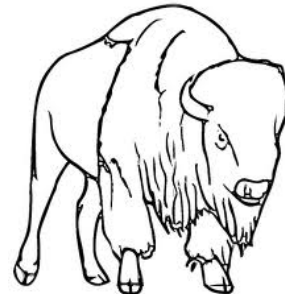
de zwerm

de kudde

de school

de vlucht

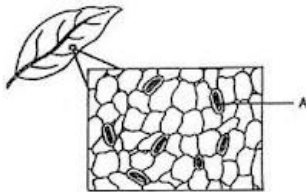
Werkblad 54 Onder de microscoop

1. Zet het nummer voor het woord in de goede zin.
Kies uit:

1. *spiegel*, 2. *antennes*, 3. *papillen*, 4. *haartjes*,
5. *lenzen*, 6. *stuifmeel*

- A. In een microscoop zorgen ___ dat je alles groot ziet.
B. De ___ verlicht het voorwerp goed onder de microscoop.
C. De mug ruikt geur en voelt warmte van een lichaam met _____.
D. Smaak proef je met de ___ op je tong.
E. Met de ___ onder zijn voeten proeft de vlieg.
F. Een plant kan alleen vruchten en za-

goed
/fout

2. Is de zin *waar* of *niet waar*?
A. Vliegen ruiken met hun poten. *waar/niet waar*
B. Een mug ziet met zijn ogen vooral beweging.
waar/niet waar
C. Een aardbei is een schijnvrucht. *waar/niet waar*
D. Hooikoorts is een soort koorts die je krijgt als je hooi aanraakt. *waar/niet waar*
E. In brandnetels zit mierenzuur. *waar/niet waar*
F. Sneeuw bestaat uit een stofdeeltje met kristallen.
waar/niet waar
G. Klittenband bestaat uit haakjes en lusjes.
waar/niet waar

Onder de microscoop

3. Weet je nog hoe de volgende dingen er onder een microscoop uitzien?

<p><i>de brandnetel</i></p>	<p><i>de vleugel van een vlinder</i></p>
<p><i>klittenband</i></p>	<p><i>de voet van een vlieg</i></p>

Werkblad 55 De ruimtevaarder

Kruiswoordpuzzel

Van links naar rechts

2. Deze stof heeft een mens nodig, maar ontbreekt in de ruimte.
5. Bestuurder van een ruimteschip.
8. De achternaam van de eerste mens in de ruimte.
9. Russische naam voor een ruimtevaarder.
10. De achternaam van de eerste man op de maan.

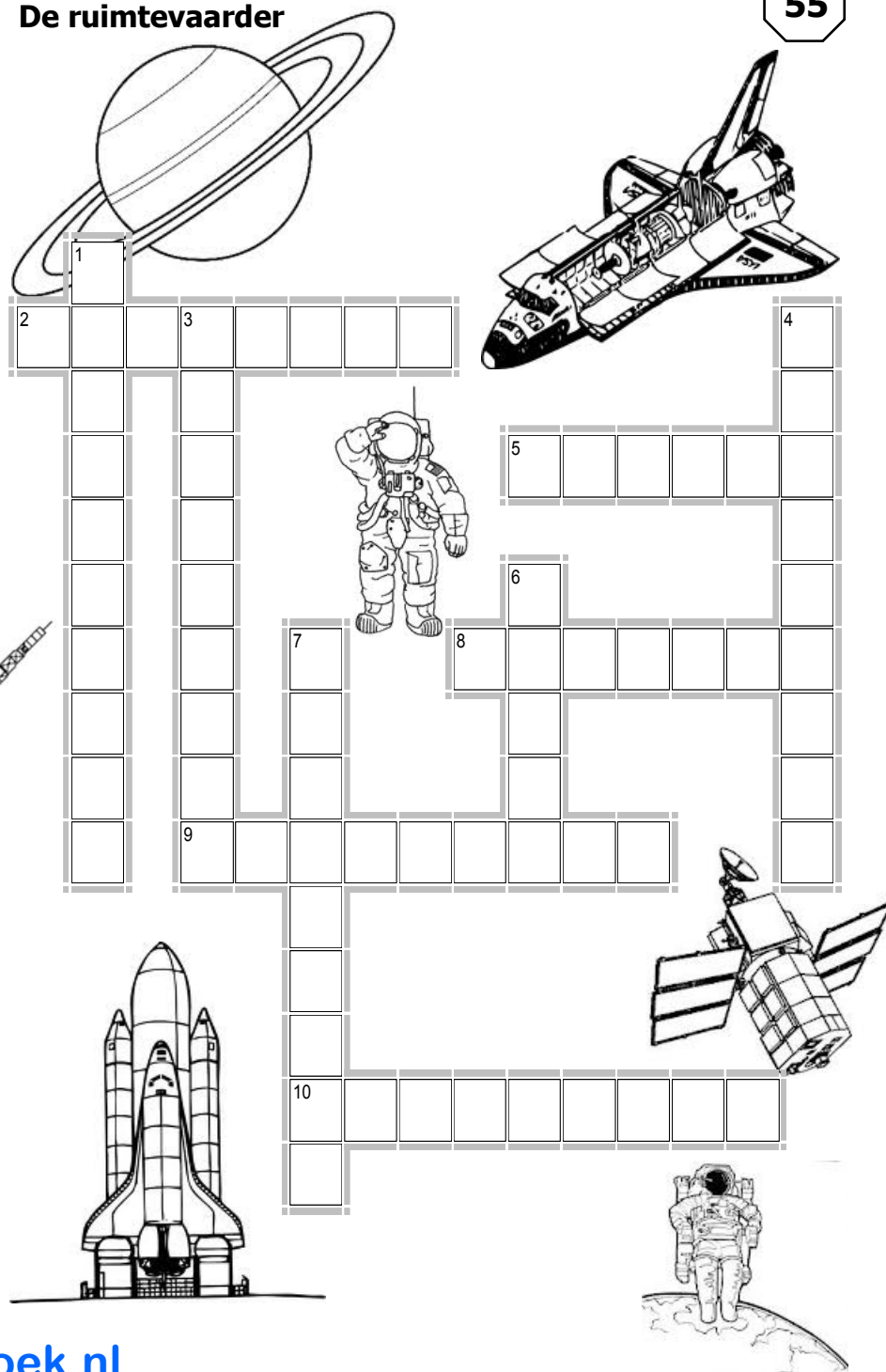
Van boven naar beneden

1. Ruimtevaartuig dat vertrok als een raket en terugkwam als een vliegtuig.
3. Kleding die een astronaut bescherming geeft.
4. Ander woord voor ruimtevaarder.
6. Naam van de eerste ruimtehond.
7. Ander woord voor satelliet.

goed
/fout

2. Is de zin *waar* of *niet waar*?
 - A. Astronauten gebruiken hun benen veel in de ruimte. *waar/niet waar*
 - B. Astronauten drinken uit water uit een glas *waar/niet waar*
 - C. Op de maan waait het hard. *waar/niet waar*
 - D. Losse rondzwevende deeltjes in een ruimteschip kunnen gevaarlijk zijn. *waar/niet waar*
 - E. In een ruimtepak wordt de luchtdruk geregeld. *waar/niet waar*
 - F. Het ruimteveer wordt nog steeds gebruikt voor ruimtevluchten. *waar/niet waar*

De ruimtevaarder

Werkblad 56 Vlinders

1. Zet het nummer voor het woord in de goede zin.

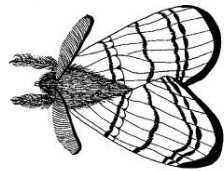
Kies uit:

1. *het groot koolwitje*, 2. *de dagpauwoog*, 3. *de kleermot*, 4. *de kleine vos* 5. *de nachtpauwoog*, 6. *de eikenprocessierups* 7. *de atalanta*, 8. *citroenvlinder*

- A. De haren van ___ zorgen voor jeuk.
B. ___ heeft grote schrikogen op zijn vleugels.
C. ___ legt haar eitjes het liefst op koolplanten.
D. De admiraalvlinder heet ook wel _____.
E. ___ vliegt in de nacht en legt haar eitjes op de hei en in het bos.
F. ___ legt haar eitjes het liefst in kleding of bont.
G. ___ legt wel honderd eitjes op brandnetels.
H. ___ is een gele vlinder.

goed
/fout

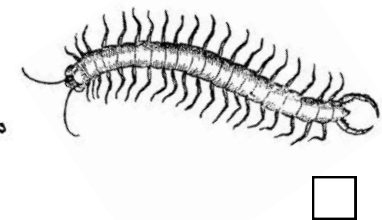
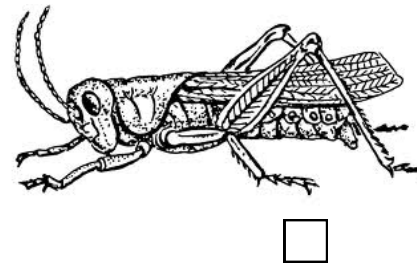
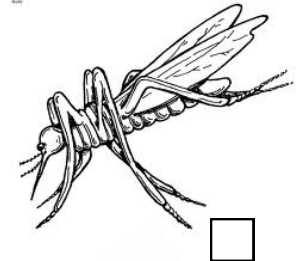
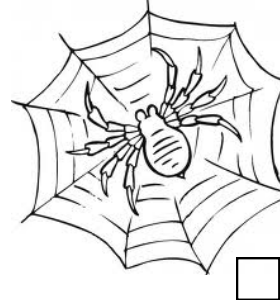
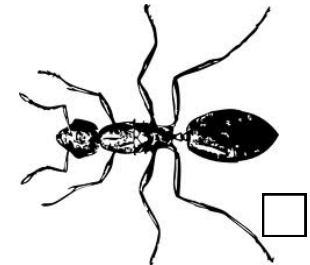
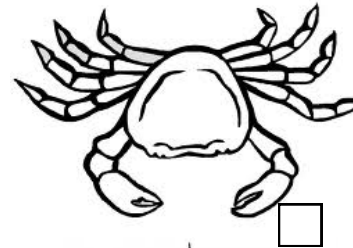
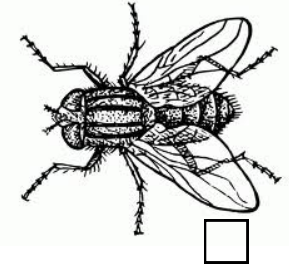
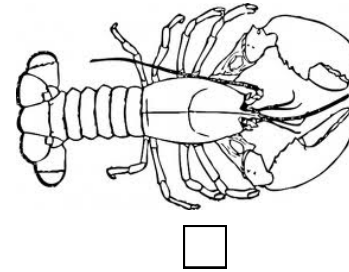
2. Zijn de volgende zinnen goed of fout?

- A. Het geraamte van een insect zit aan de binnenkant. *goed/fout*
B. Insecten hebben zes poten. *goed/fout*
C. Het lijf van een insect bestaat altijd uit drie delen. *goed/fout*
D. Insecten lijken nog niet op hun ouders als ze uit het ei komen. *goed/fout*
E. Vlinders ruiken met hun voelsprieten. *goed/fout*

Vlinders

56

3. Bekijk de dieren goed. Welk dier is een insect. Zet een kruisje bij elk insect.

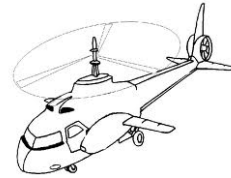
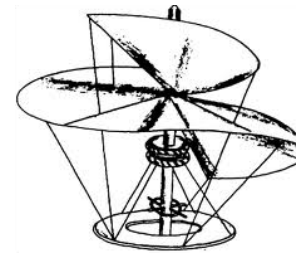
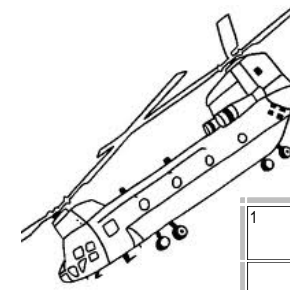
 Kruiswoordpuzzel

Van links naar rechts

2. Een ander woord voor helikopter.
3. Dit deel houdt de helikopter in evenwicht.
5. De plaats waar de piloot zit.
7. Hiermee bestuurt de piloot de staartrotor.
8. Die werkt aan boord van een traumahelikopter.
9. Door dit deel vliegt de helikopter zo bijzonder.

Van boven naar beneden

1. De politie gebruikt de helikopter om te
3. Hiermee bestuurt de piloot de rotor.
4. Het Griekse woord voor draaiende vleugel
6. De voornaam van de uitvinder die in 1480 al een vleugelschroef bedacht.

goed
/fout

2. Zijn de volgende zinnen goed of fout?
 - A. Als de piloot de stuurknuppel in het midden houdt, blijft de helikopter in de lucht hangen. *goed/fout*
 - B. Een helikopter kan de moeilijkste plekken bereiken. *goed/fout*
 - C. Een helikopter zonder staartrotor stort neer. *goed/fout*
 - D. Een helikopter is een vliegtuig. *goed/fout*

Werkblad 58 Goochelen

Zoek de goochelwoorden. Van links naar rechts, van boven naar

Woordzoeker "Goochelen"

beneden, van beneden naar boven en schuin in twee richtingen.

Goochelwoorden		
GOOCHELAAR	GOOCHELEN	ASSISTENTE
HOED	KONIJN	STOKJE
ZWEVEN	DUIF	ONTSNAPPEN
VERDWIJNEN	TOUW	TRUC

O	R	S	G	S	S	R	H	J	R	V	J	Q	P	N	O	C	V	D	T	S	W	O	I	I
O	N	A	S	K	N	O	R	S	E	O	E	D	L	H	O	E	D	H	A	H	E	E	U	N
E	T	J	N	N	E	I	A	V	R	L	G	R	T	U	A	E	V	J	V	C	T	I	E	E
I	T	P	A	R	O	C	A	K	N	E	R	O	S	L	R	U	E	S	N	H	N	C	J	N
S	N	H	T	J	Y	O	L	O	H	N	E	O	O	K	E	H	M	N	E	D	E	N	J	J
T	T	F	N	S	C	E	E	N	O	H	E	N	N	C	C	T	R	U	C	G	T	T	Q	I
A	E	U	N	N	R	Z	H	I	R	E	O	T	T	U	H	K	F	W	E	I	S	U	W	W
G	S	E	T	V	N	T	C	R	K	C	A	S	N	S	A	E	D	J	Z	E	I	A	J	D
O	V	T	O	N	W	R	O	L	O	J	I	N	J	S	A	H	L	U	T	T	S	K	Q	R
K	O	P	O	N	E	O	O	N	N	N	N	A	O	O	V	T	V	E	O	N	S	G	N	E
A	O	T	E	K	O	V	G	E	I	I	E	P	L	I	A	U	P	S	N	C	A	N	S	V
N	I	N	L	E	J	N	E	E	J	I	N	P	U	S	N	N	F	H	Z	E	E	S	U	T
T	K	A	T	A	L	E	T	W	N	S	I	E	C	I	R	N	W	O	N	H	N	E	X	P
D	E	N	E	W	V	T	T	J	Z	S	V	N	R	W	N	E	P	D	U	I	F	V	I	W
N	U	O	T	P	C	E	N	T	O	U	W	T	D	O	E	U	O	H	T	S	O	F	N	O

Goochelen

Zoek de 7 verschillen

Werkblad 59 De zeppelin

1. Los de puzzel op.

Van links naar rechts.

- 2. Gas in een zeppelin dat niet kan branden.
- 6. Achternaam van de Duitse uitvinder van een lucht-schip in de vorm van een sigaar.
- 7. Ruimte voor de piloot in een zeppelin.
- 8. Het stuur van de zeppelin.
- 10. Brandbaar gas in een zeppelin.

Van boven naar beneden

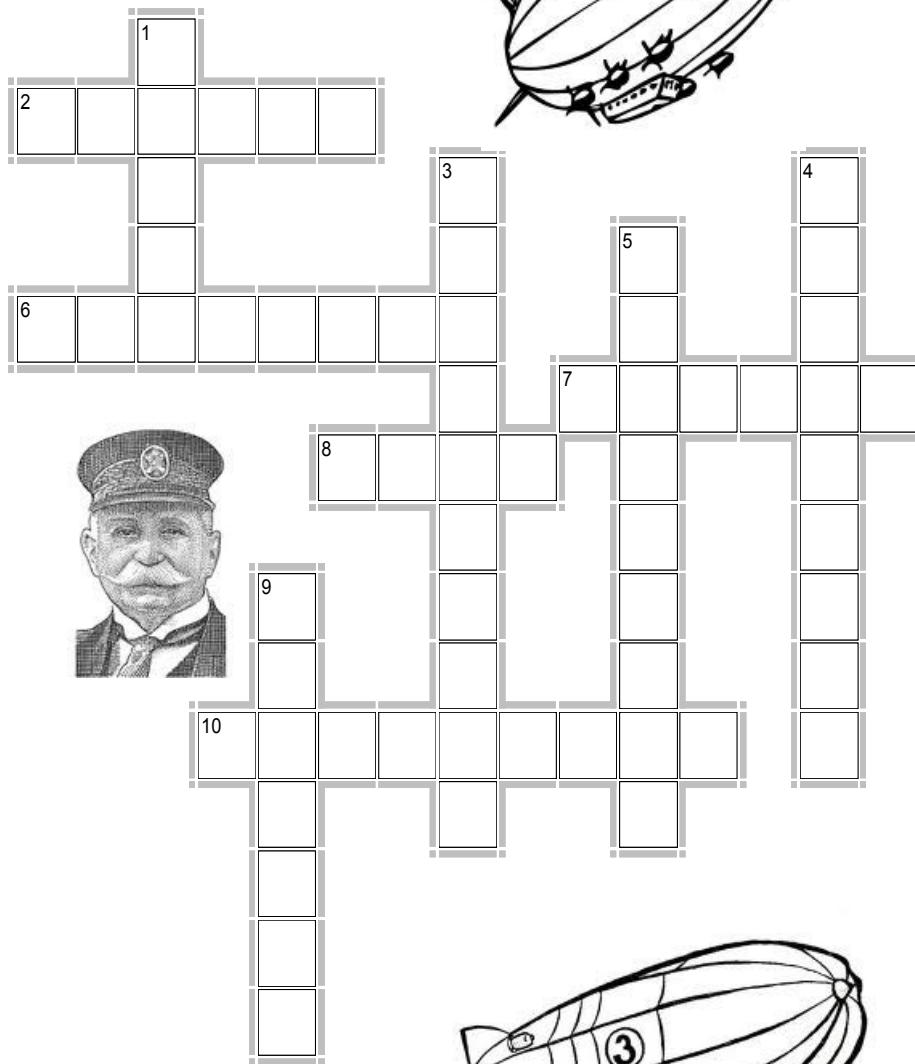
- 1. Zeppelin zonder geraamte.
- 3. Beroemde zeppelin die in vlammen opging.
- 4. Hieraan wordt een zeppelin met zijn neus vastge-maakt.
- 5. Hierdoor vliegt een zeppelin vooruit.
- 9. Hiermee kan de piloot de neus van de zeppelin omhoog of omlaag sturen.

goed
/fout

2. Zijn de zinnen *goed* of *fout*?

- A. Een blimp is een zeppelin. *goed/fout*
- B. Je ziet nu vooral blimps, omdat ze goedkoper en lichter zijn dan zeppelins. *goed/fout*
- C. Als de zeppelin daalt, laat de piloot meer lucht in de luchtzakken stromen. *goed/fout*
- D. Helium laat een zeppelin zweven. *goed/fout*
- E. Een zeppelin gaat net als een luchtballon vooruit door de wind. *goed/fout*.

De zeppelin

Werkblad 60 Klei

1. Los de puzzel op.

Van links naar rechts

- 2. Vloeistof die ervoor zorgde dat klei langs de kust en langs rivieren terecht kwam.
- 5. Zo noem je iemand die potten maakt.
- 6. Iemand die heel erg rijk is noem je.....
- 7. Dit is een duur soort Chinees aardewerk
- 9. Dit laagje geeft potten en borden kleur en bescherming.
- 10. Dit dier eet klei als het ziek van gif wordt.

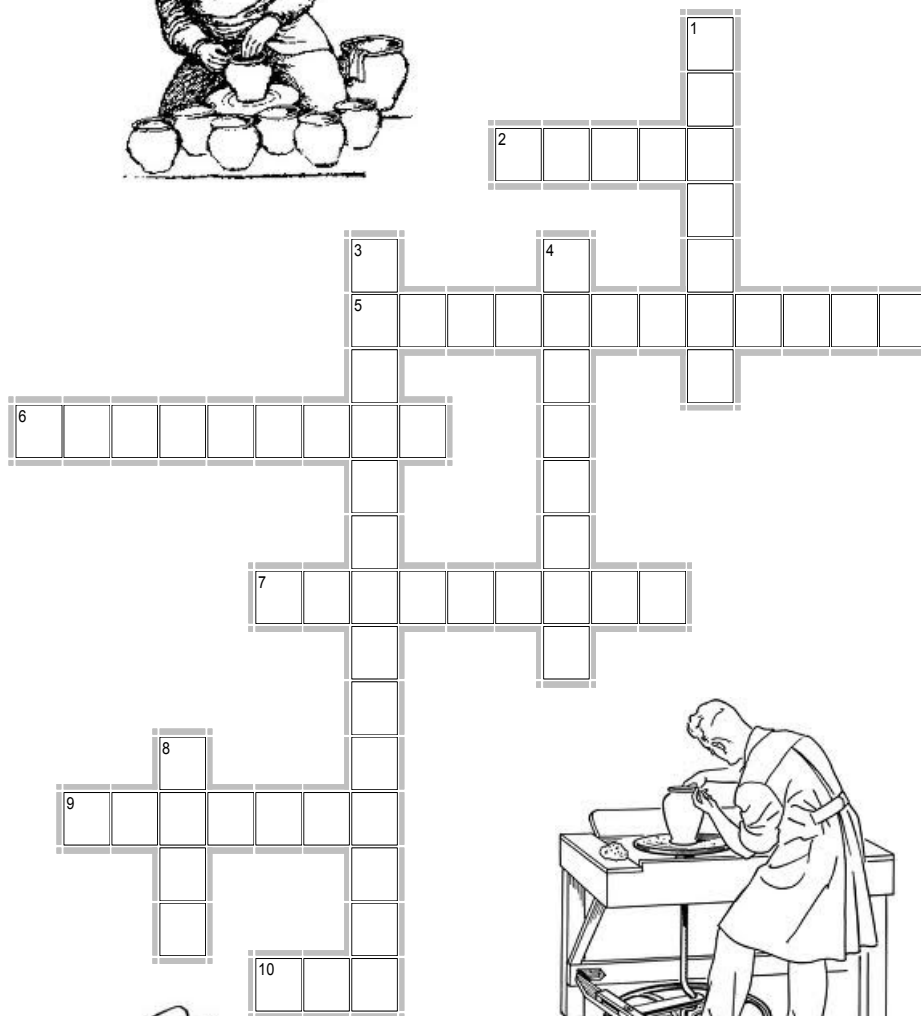
Van boven naar beneden

- 1. Bak waarin klei gedaan wordt om bakstenen te maken.
- 3. Beroemd oud handschrift in klei.
- 4. Alles wat van klei gemaakt wordt en in een oven gebakken is.
- 8. Een grondsoort waarbij de korreltjes niet zo dicht op elkaar zitten als bij de grondsoort klei.

goed
/fout

- 2. Zijn de zinnen *goed* of *fout*?
 - A. Klei vind je in de natuur heel ver van water. *goed/fout*
 - B. Zand en klei zijn fijngemalen rotsen. *goed/fout*
 - C. Klei kun je nat in de oven doen. *goed/fout*
 - D. Een vaas van klei wordt na het bakken kleiner. *goed/fout*
 - E. Op een pottenbakkersschijf kun je ook vierkante bakjes van klei draaien. *goed/fout*.

Klei

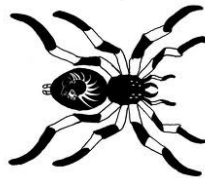
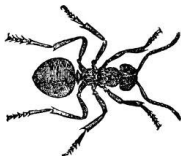
Werkblad 61 Holen en nesten

1. Zet het nummer voor het woord in de goede zin.

Kies uit: 1. ooievaar, 2. koekoek, 3. wevermier,
4. weervogel, 5. honingbij, 6. zeezwaluw, 7. fuut,
8. dwergourami

- A. De ___ bouwt een raat van was.
- B. De ___ bouwt een drijvend nest op het water.
- C. De ___ maakt bladeren aan elkaar vast als een nest.
- D. De ___ maakt een nest van spuug in grotten.
- E. De ___ maakt zelf geen nest.
- F. De ___ maakt een hangend nest van gras of hooi.
- G. De ___ bouwt een groot nest op grote hoogte.
- H. De ___ bouwt een nest van schuim in het water.

goed/
fout

2. Welke van de twee woorden is het goede woord?

- A. Om met een plakdraad bladeren aan elkaar te maken, gebruikt de wevermier *een larve* / *het achterlijf*.
- B. De beet van een rode bosmier geeft een brandende pijn. Dat komt door *het mierenzuur* / *het gif*.
- C. De *stern* / *de specht* besteedt weinig aandacht aan het maken van een nest.
- D. Jonge konijnen verlaten het hol *gelijk* / *niet gelijk*.
- E. De valdeurspin kan *geen* / *wel* spindraad maken.
- F. De koningin van de bij legt eitejs. Uit zo'n eitje komt *een larve* / *een jong bijtje*.

Holen en nesten

3. Kruiswoordpuzzel: **Holen en nesten**

61

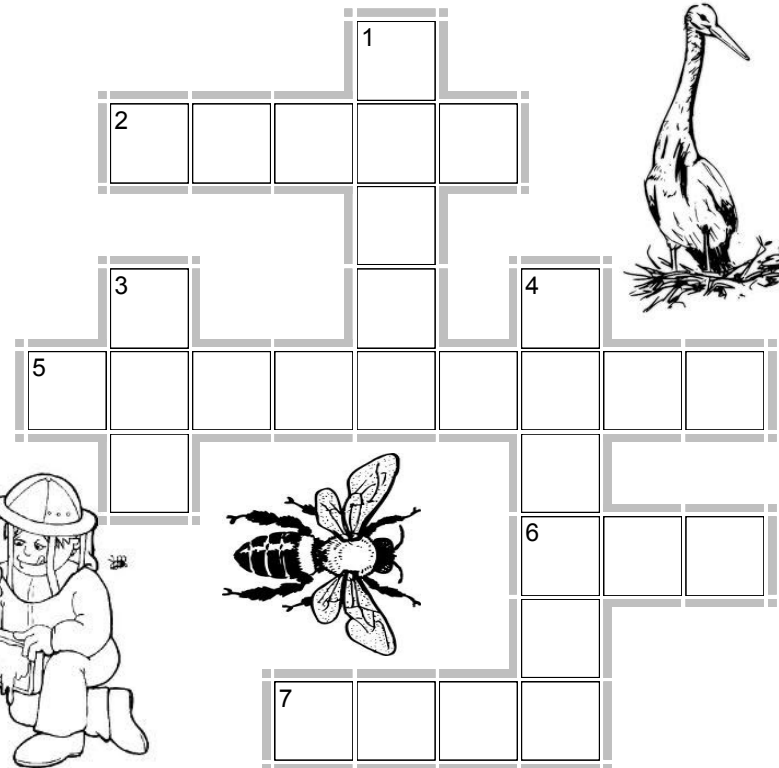

Van links naar rechts

- 2. Iemand die bijen houdt.
- 5. Deze spin wacht zijn prooi af in zijn hol.
- 6. Het 6-kantige doosje in een bijenraat.
- 7. Woonplaats van een vogel.

Van boven naar beneden

- 1. Dier dat in een konijnenhol kan komen.
- 3. Woonplaats van een konijn.
- 4. Deze vogel hakt zijn nest in de stam van een boom.

Werkblad 62 Magnetten

1. Kruiswoordpuzzel

Van links naar rechts

1. Magnetisch instrument dat helpt bij het vinden van de weg.
3. De naam van de ruimte rond een magneet.
7. In dit land gebruikte men magneten al 2000 jaar geleden om huizen in te richten.
9. De naam van een supermagneet.
10. Dit heb je nodig om een elektromagneet te maken.

Van boven naar beneden

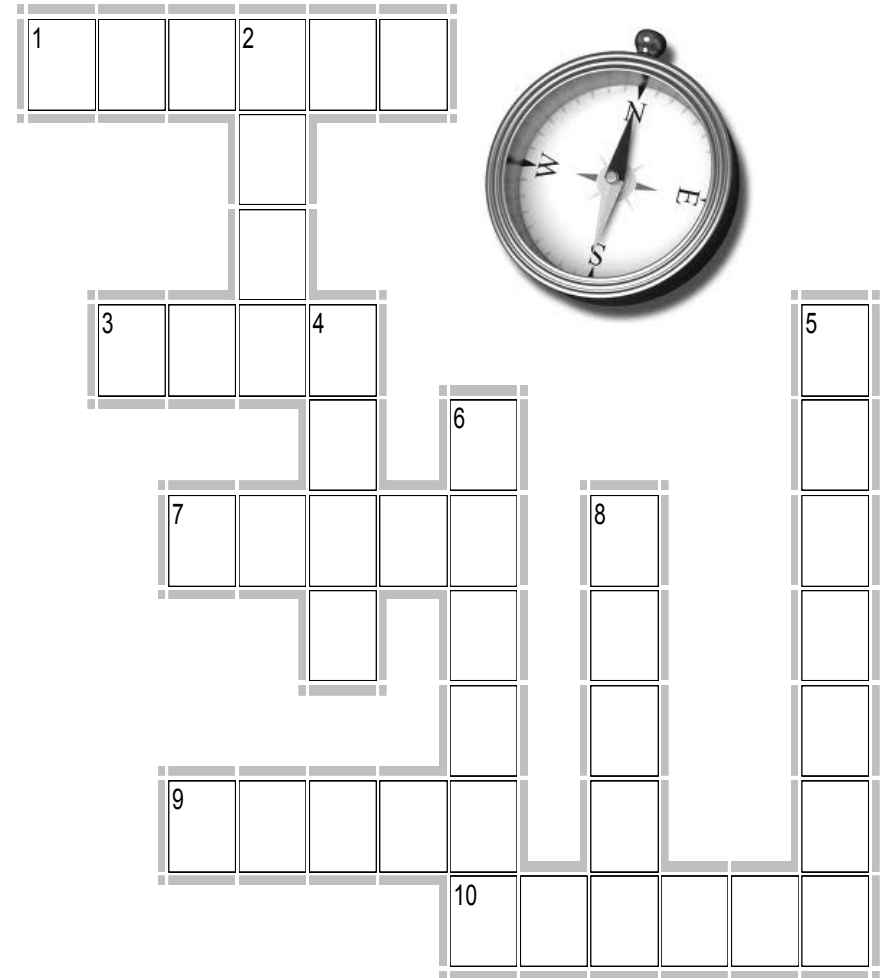
2. Zo noem je uiteinde van een magneet.
4. Een dier dat het magnetisch veld van de aarde gebruikt om zijn weg te vinden.
5. Geleerden denken dat hierdoor stenen in de natuur magnetisch zijn geworden.
6. De naam van de Griekse schaapherder die een wonderlijke steen vond.
8. Een metaal dat door een magneet aangetrokken wordt.

2. Is de zin *goed* of *fout*?

- A. Als je twee magneten met dezelfde polen tegen elkaar duwt, trekken ze elkaar aan. *goed/fout*
- B. Als je een magneet doormidden zaagt, heb je twee magneten. *goed/fout*
- C. Als je twee magneten met ongelijke polen tegen elkaar duwt, trekken ze elkaar aan. *goed/fout*
- D. Een elektromagneet is gemaakt van magnetiet. *goed/fout*
- E. Een kompasnaald wijst naar het noorden. *goed/fout*

Magnetten

62

Werkblad 63 IJzer

1. Kruiswoordpuzzel

Van links naar rechts

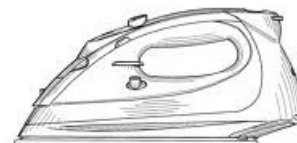
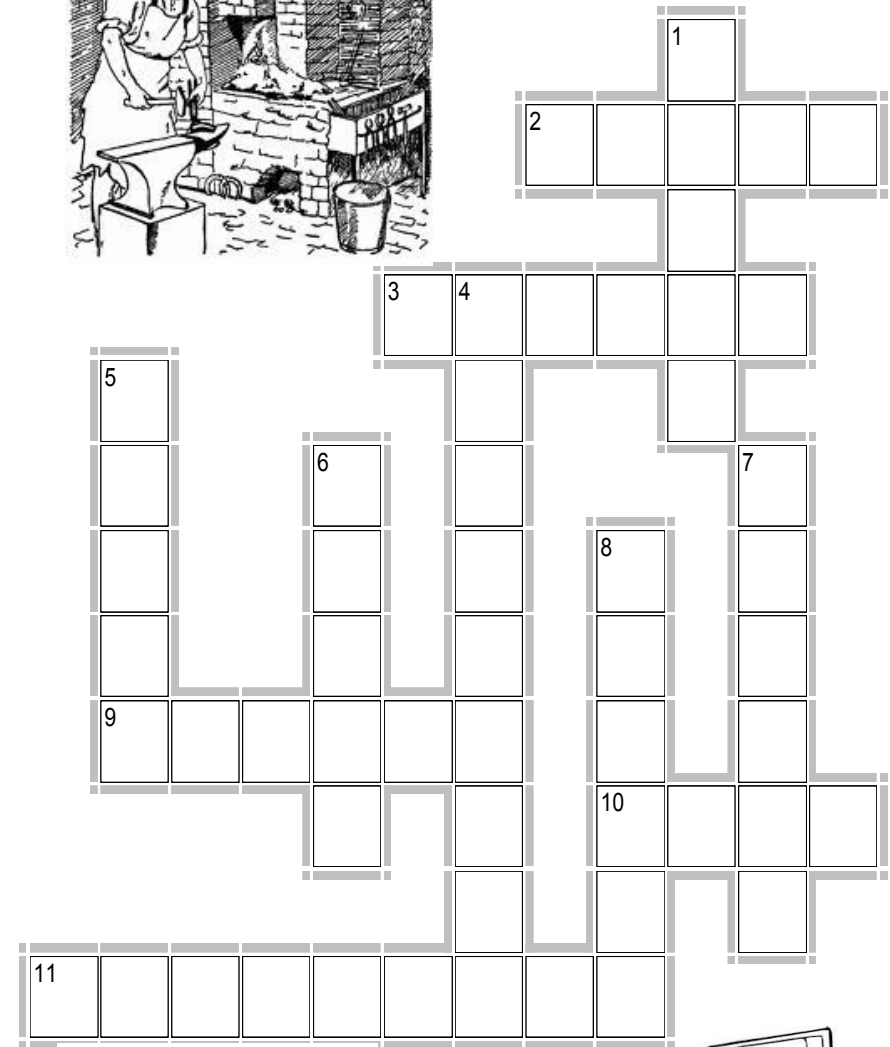
2. In deze vloeistof in ons lichaam zit ook ijzer.
3. Het gloeiende hete ijzer in een bepaalde vorm slaan met een hamer noem je.....
9. Een scherp ijzeren voorwerp dat je op school gebruikt.
10. Dit hemellichaam in de ruimte zorgt dat ijzer in de aardkorst komt.
11. Dit volk gebruikte als eerste ijzeren voorwerpen.

Van boven naar beneden

1. Brandstof die gebruikt wordt in hoogovens om ijzer te smelten.
 4. Een moeilijk woord voor "een vallende ster".
 5. Dit metaal krijg je als je tin en koper met elkaar mengt.
 6. Oersterk ijzer waaruit bijna alle koolstof gehaald is.
 7. Een manier om staal nog sterker te maken.
 8. Twee stukken ijzer met een heet apparaat aan elkaar maken, noem je.....
2. Is de zin *goed* of *fout*?
- A. Je kunt ijzer zelf veranderen in een magneet. *goed/fout*
- B. In roestvrij staal wordt koper gestopt. Zo gaat het staal niet roesten. *goed/fout*
- C. Het ijzer in ons bloed vervoert zuurstof. *goed/fout*
- D. Brons, ijzer, koper, tin en chroom zijn metalen. *goed/fout*
- E. Op onze aarde vind je alleen ijzer in de aardkorst. *goed/fout*

IJzer

63

Werkblad 64 Vleermuizen

1. Zet het nummer voor het woord in de goede zin.

Kies uit:

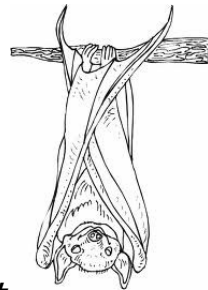

1. *kleine*, 2. *grote*, 3. *zoogdieren*, 4. *de kalong*, 5. *vis*
6. *insecten*, 7. *vruchten*

- A. De grote hazenlipvleermuis leeft van _____.
- B. De vliegende vos leeft van _____.
- C. De laatvlieger leeft van _____.
- D. De groep van de _____ vleermuizen gebruiken hun ogen bij het vinden van voedsel.
- E. De groep van de _____ vleermuizen gebruiken echo bij het vinden van voedsel.
- F. Vleermuizen zijn de enig vliegende _____.
- G. De grootste vleermuis is _____.

goed
/fout

2. Zijn de volgende zinnen goed of fout?
- A. Vleermuizen vliegen in je haar. *goed/fout*
 - B. Alle vleermuizen slapen in grotten. *goed/fout*
 - C. Grote vleermuizen zijn behaarder dan kleine vleermuizen. *goed/fout*
 - D. Vleermuizen krijgen steeds maar één jong per nest. *goed/fout*
 - E. Jonge vleermuizen vliegen gelijk. *goed/fout*

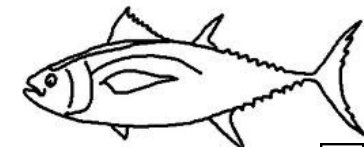
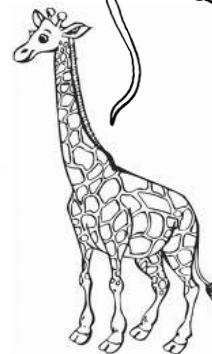
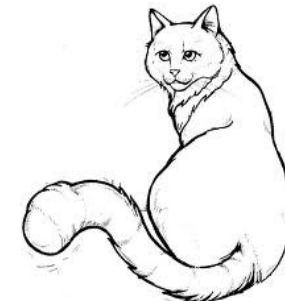
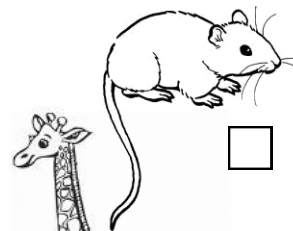
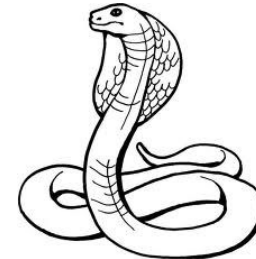
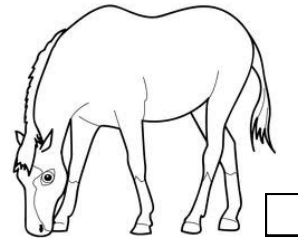
Vleermuizen

64

3. Vleermuizen zijn behaard en geven hun jongen melk.

Het zijn zoogdieren. Welke dieren hieronder zijn ook zoogdieren? Zet een kruisje onder het zoogdier.

Werkblad 65 de computer

1. Zet het nummer voor het woord in de goede zin.

Kies uit:

1. *de harde schijf*, 2. *de CPU*, 3. *het moederbord*, 4. *de videokaart*, 5. *de monitor*, 6. *programma*, 7. *het toetsenbord*

- A. De hersenen van de computer zijn _____.
- B. Het geraamte van de computer is _____.
- C. _____ is een soort rugzak waarin alle spelletjes, liedjes en brieven zitten.
- D. Om een spelletje te kunnen spelen op een computer heb je een _____ nodig.
- E. De ogen van de computer noem je _____.
- F. De bril van de computer is _____.
- G. Om dingen in te typen gebruik je _____.

goed
/fout

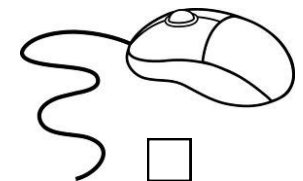
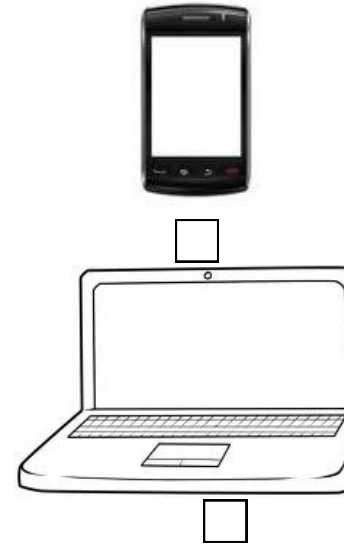
2. Zijn de volgende zinnen goed of fout?

- A. Een computer is een rekenmachine die alleen de getallen 0 en 1 herkent. *goed/fout*
- B. Computers bestaan al wel 100 jaar. *goed/fout*
- C. Een virus zorgt ervoor dat een computer niet goed meer werkt. *goed/fout*
- D. Als je veel achter een computer zit, beweeg je te weinig. Dat is ongezond. *goed/fout*
- E. Computer zijn altijd klein geweest. *goed/fout*

De computer

65

3. Bekijk plaatjes. Welk plaatje heeft iets met een computer te maken. Zet er een kruisje onder.

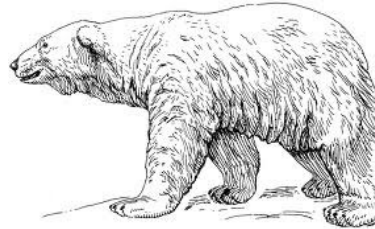

Van links naar rechts

2. Beer met een lange tong.
4. In dit land leeft de panda.
6. Deze beer eet alleen bamboe.
8. De enige berensoort uit Zuid-Amerika.
10. Beer met lange neus en lange onderlip.

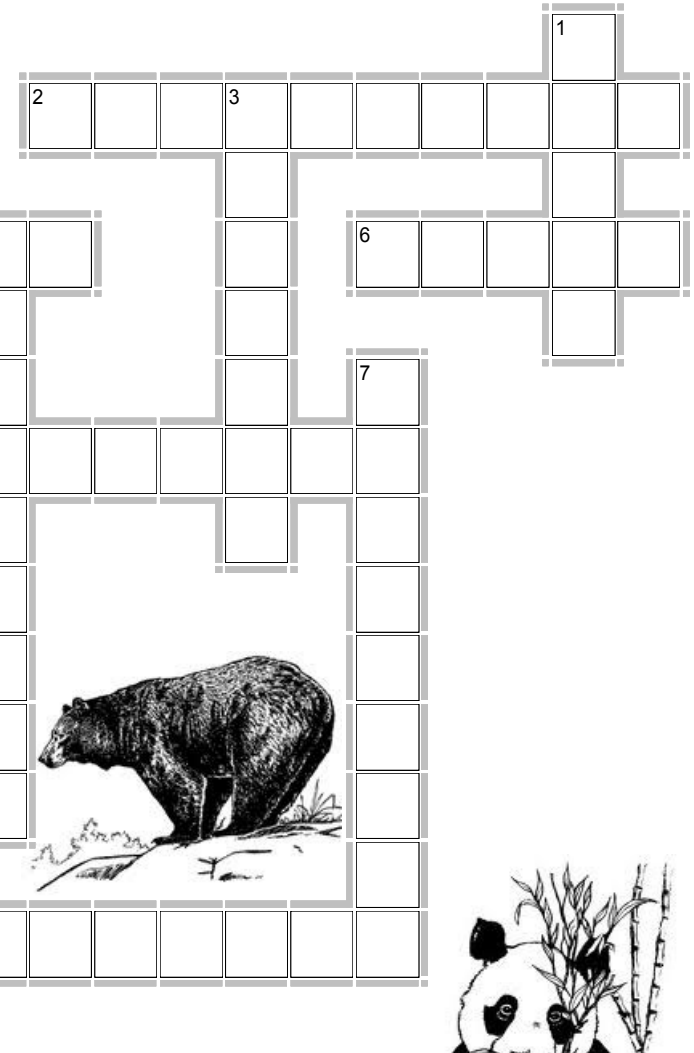
Van boven naar beneden

1. Knuffelbeer van Mister Bean.
3. Beste zwemmer onder de beren.
5. Rond dit gebied leeft de ijsbeer.
7. Beer met een witte V op zijn borst.
9. Voornaam van de knuffelbeer die in het bos woont.

goed
/fout

2. Is de zin *waar* of *niet waar*?
 - A. Ijsberen eten planten en dieren. *waar/niet waar*
 - B. De zwarte beer laat merktekens op bomen achter. *waar/niet waar*
 - C. De bruine beer eet alleen vis. *waar/niet waar*
 - D. De panda is een bedreigd dier. *waar/niet waar*
 - E. De lippenbeer eet vooral insecten. *waar/niet waar*
 - F. De honingbeer is een groot gevaar voor mensen. *waar/niet waar*

Kruiswoordpuzzel

Beton

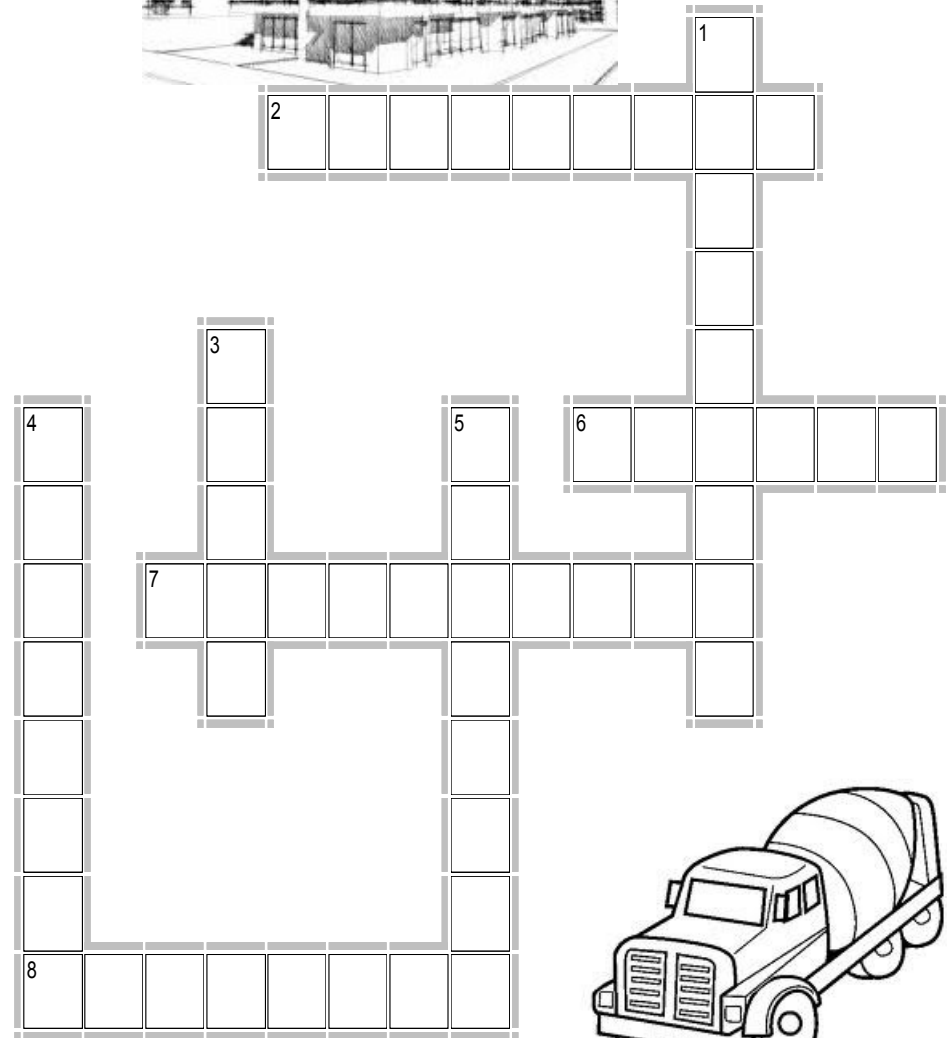

Van links naar rechts

- 2. Ander woord voor aquaduct.
- 6. Belangrijke stof die in modern beton zit.
- 7. In dit draaiende apparaat wordt het beton niet hard.
- 8. Soort steen dat ontstaat uit lava uit vulkanen.

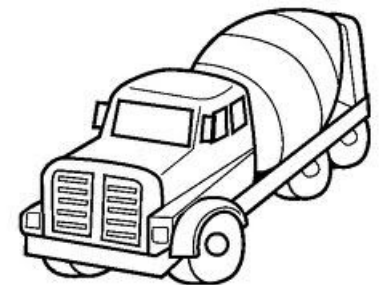
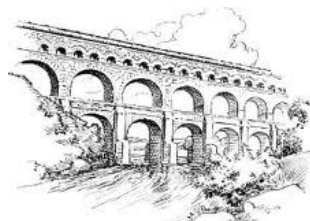
Van boven naar beneden

- 1. Het deel waar een gebouw op rust. Het is gemaakt van beton.
- 3. Een apparaat waarmee beton gestort wordt/
- 4. Het afbreken van stukken beton door roestend draad.
- 5. Oud volk dat al bouwde met beton.

goed /fout

- 2. Is de zin *waar* of *niet waar*?
 - A. Beton wordt heel snel keihard. *waar/niet waar*
 - B. In gewapend beton zit een vlechtwerk van ijzerdraden. *waar/niet waar*
 - C. Glaspoeder zorgt ervoor dat het beton hard wordt. *waar/niet waar*
 - D. De vorm waarin beton gegoten wordt, noem je de bekisting. *waar/niet waar*
 - E. De lucht in beton zorgt dat het beton sterk wordt. *waar/niet waar*

Van links naar rechts

3. Gesmolten rots.
6. Deze diergroep is familie van de dinosauriërs en bestaat nu nog steeds.
7. Zo noemen geleerden de aarde toen alle werelddelen nog aan elkaar vast zaten.
8. Tot deze diergroep horen de dinosauriërs.

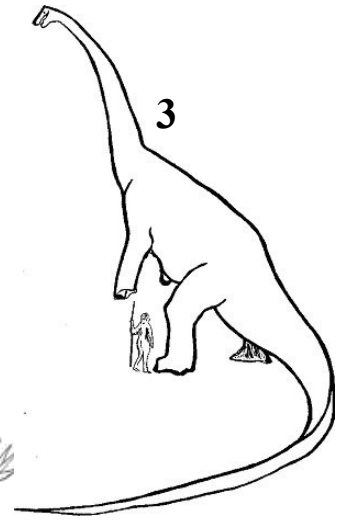
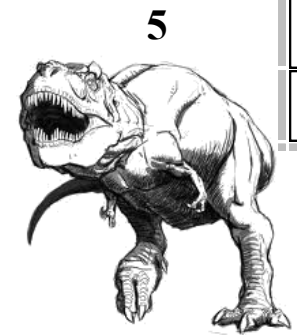
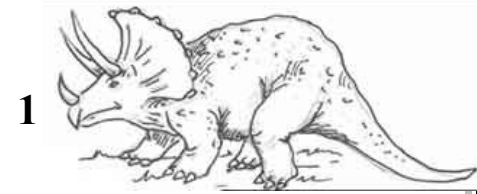
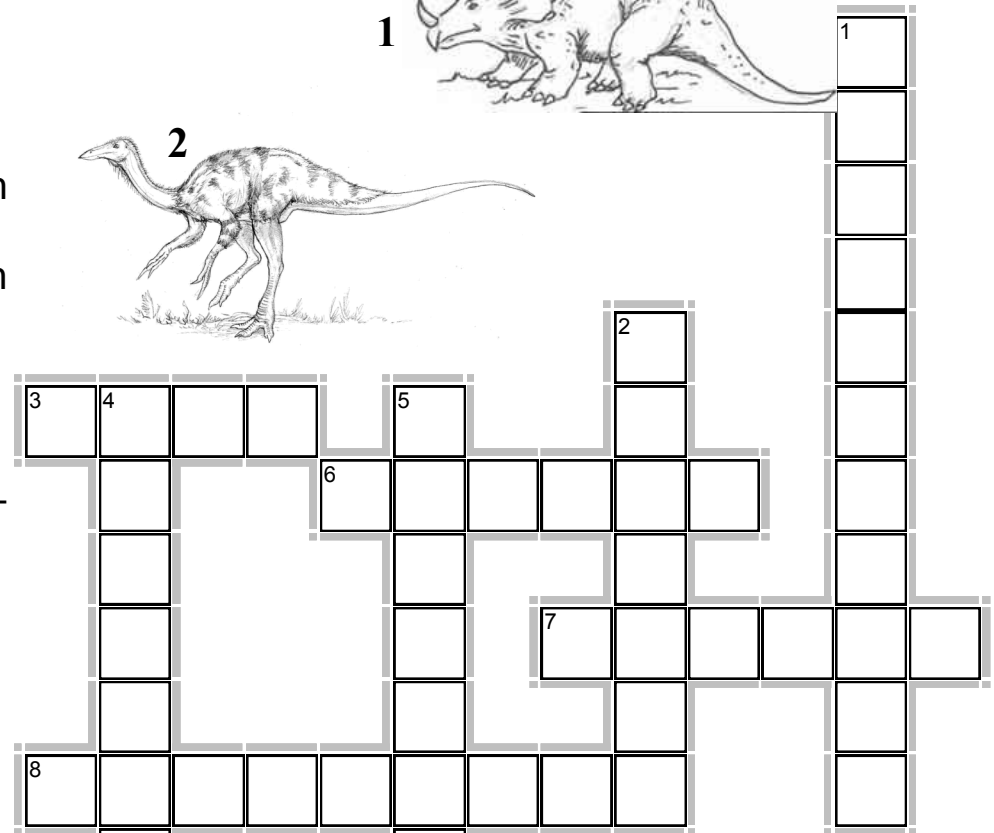
Van boven naar beneden

1. Hierdoor zijn de dinosauriërs waarschijnlijk uitgestorven.
2. Vuurspugende berg.
4. Door dit geweld in de natuur verandert de aarde.
5. Een afdruk van een plant of dier in steen.

Ken jij deze dinosauriërs.

Zet het nummer voor de goede naam.

Stegosaurus	Triceratops
Diplodocus	Ornithomimus
Archaeopteryx	Tyrannosaurus

Kruiswoordpuzzel

Tarwe

Van links naar rechts

- 3. Het omspitten van de grond door de boer.
- 7. Ander woord voor zemelen.
- 8. Italiaanse deegwaar gemaakt van harde tarwe.
- 9. Het bovenste deel van de tarweplant.
- 10. Deel van de tarwekorrel waar de wortels gaan groeien.

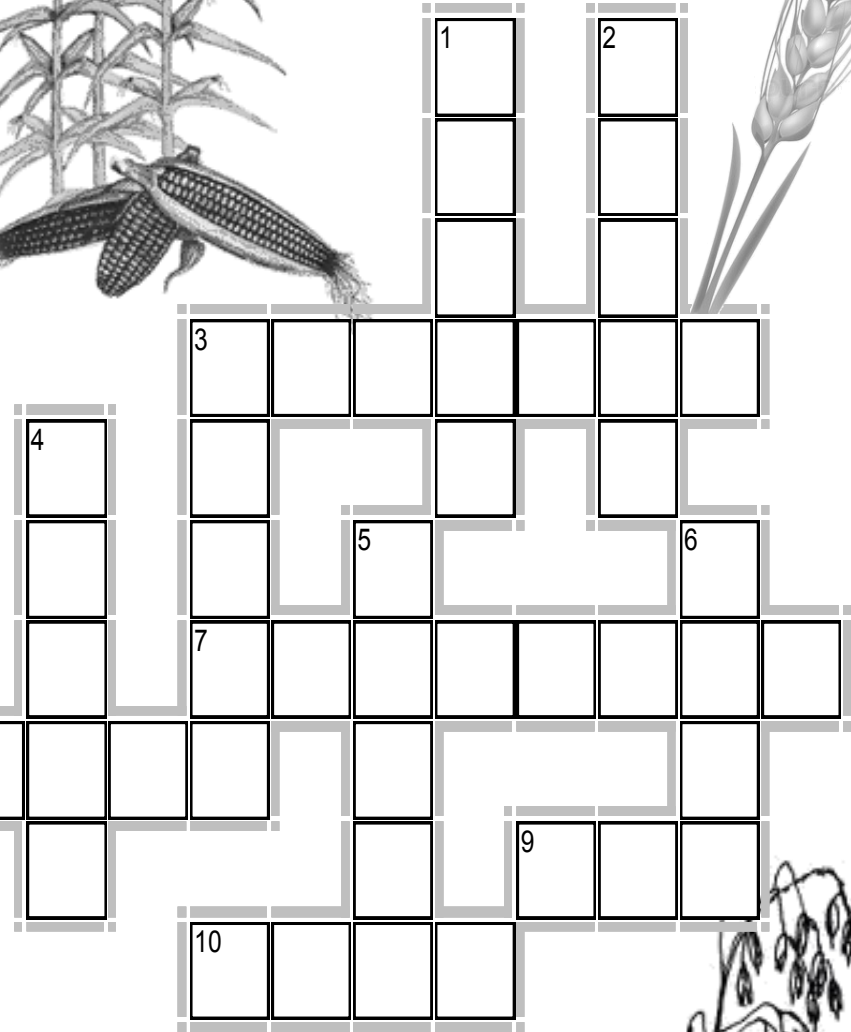
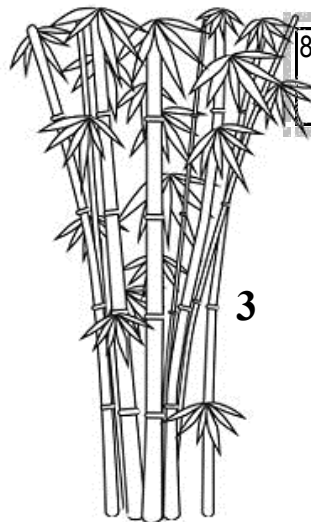
Van boven naar beneden

- 1. Het fijnmaken van de grond door de boer.
- 2. Wit tarwemeel gemaakt van het binnenste deel van de korrel.
- 3. Een "bord" gemaakt van tarwemeel dat je samen met het eten erop opeet.
- 4. Ander woord voor het binnenhalen van de tarwe
- 5. Bekende grassoort.

Ken jij deze grassoorten.

Zet het nummer voor de naam.

	haver		bamboe
	mais		tarwe

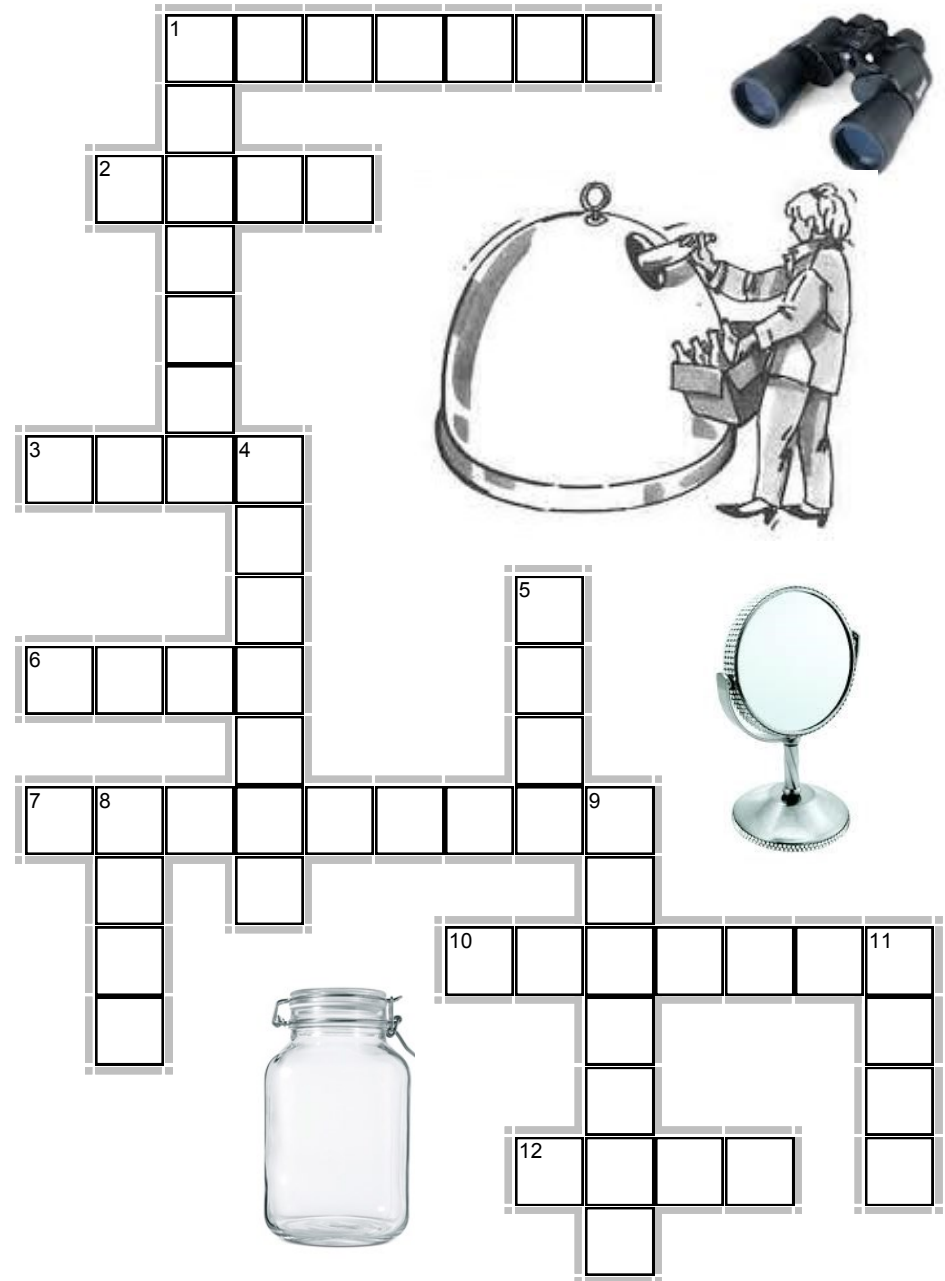

Van links naar rechts

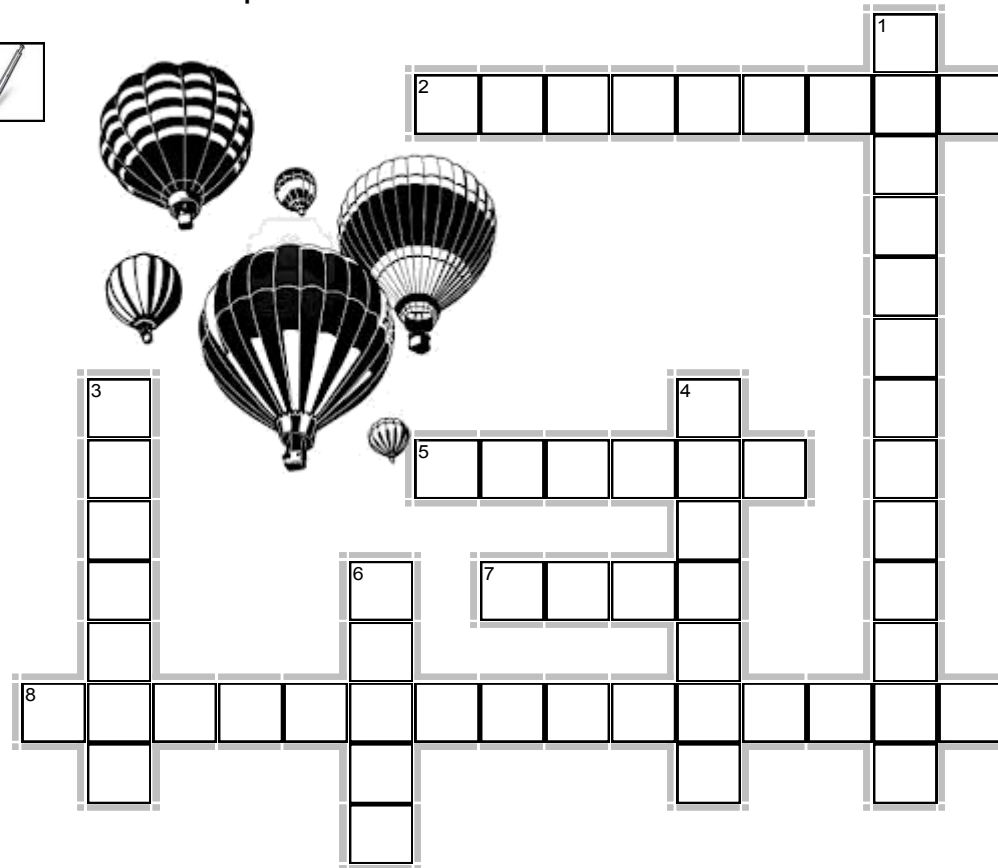
1. Hier breng je je oude flessen naar toe.
2. Van deze grondstof heb je het meest nodig om glas te maken.
3. Grondstof in glas die uit schelpen bestaat.
6. Een voorbeeld van verpakkingsglas
7. Dit is veilig glas. Het geeft geen scherven en is moeilijk voor inbrekers.
10. Een voorbeeld van vlakglas.
12. Zo noem je het glas dat in een verrekijker zit.

Van boven naar beneden

1. In deze stof zit glas. Het helpt huizen in de winter warm te houden.
4. Dure glassoort met een mooie glans en mooie klank.
5. Dit soort zout heb je nodig voor het maken van glas.
8. Zo noem je de blaaspijp van de glasblazer.
9. Het eerste glas dat mensen in de natuur vonden, werd gebruikt om te.....
11. Glas komt soms zo in de natuur voor. Je vindt het in de stof die uit een vulkaan komt. Die stof is.....

1. Kruiswoordpuzzel

Van links naar rechts

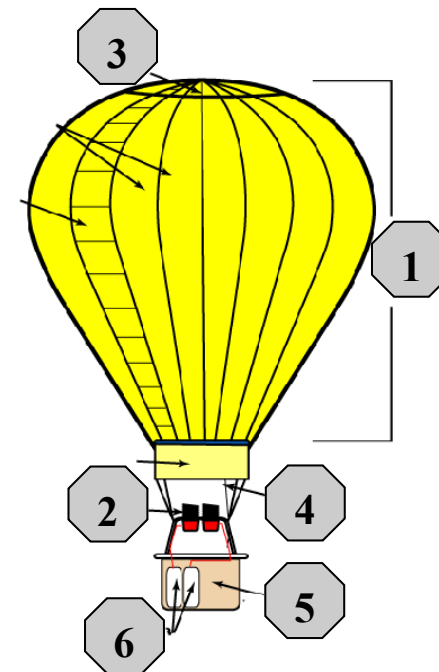
- 2. Deze ballon is gevuld met helium.
- 5. Dit dier vloog mee in de allereerste luchtballon.
- 7. Ruimte voor de piloot en passagiers.
- 8. Deze ballon is alleen gevuld met lucht.

Van boven naar beneden

- 1. In deze ballon zit lucht, maar ook gas.
- 3. Deel van de ballon waaruit de piloot lucht laat ontsnappen.
- 4. Dit zorgt voor het gewicht aan boord van een gasballon.
- 6. De piloot kan de ballon laten stijgen en dalen. Hij heeft geen..... aan boord.

2. Ken je de delen van de luchtballon. Schrijf het goede cijfer voor het woord.

	De branders		De mand
	De gastanks		Het ventiel
	De envelop		Het ventielkoord

Werkblad 72 Sporen

1. Maak de kruiswoordpuzzel

Van links naar rechts

- 6. De naam van een kleverig sap uit bomen.
- 7. Naam van een geelachtige, doorzichtige steen.
- 8. In het volgen van dit spoor zijn honden erg goed.
- 10. Zuurplaatje dat door de politie uit een haar, spuug of bloed gehaald kan worden.

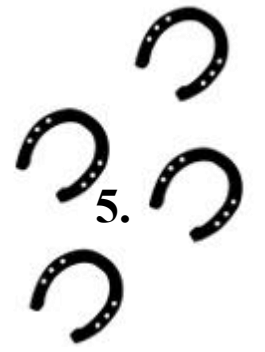
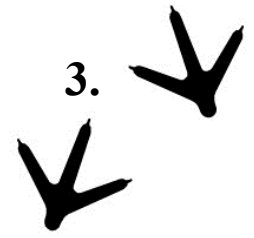
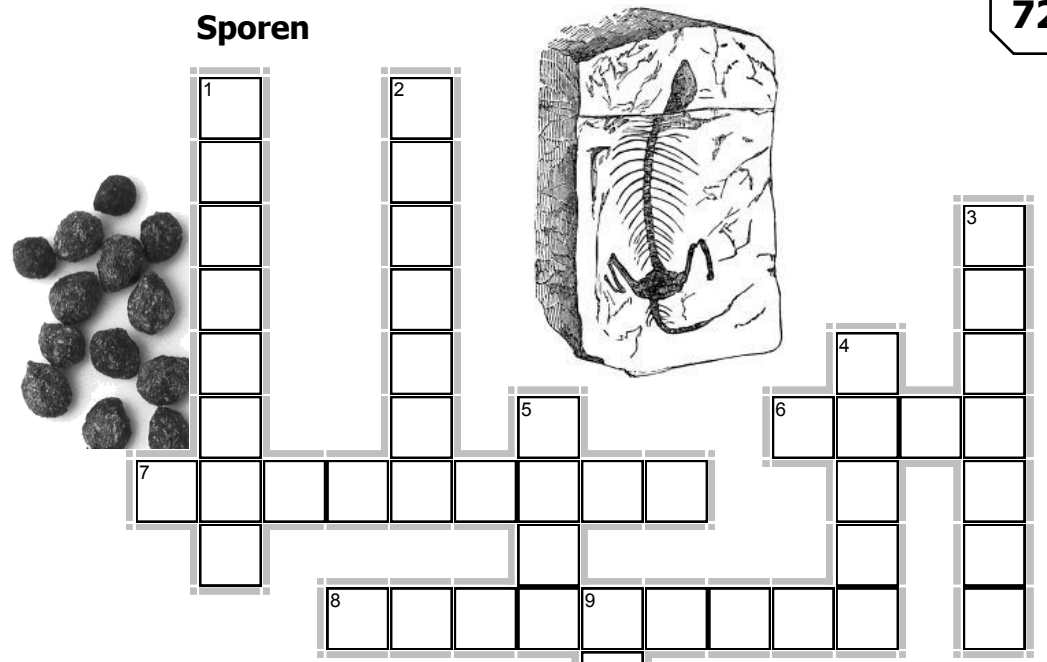
Van boven naar beneden

- 1. Dit spoor laat een uil achter.
- 2. Een spoor van een konijn.
- 3. Een heel oud spoor dat versteend is.
- 4. Dit beroep volgt vaak sporen.
- 5. Dit dier laat een nagelspoor achter op bomen.
- 9. Dit dier laat een slijmspoor achter.

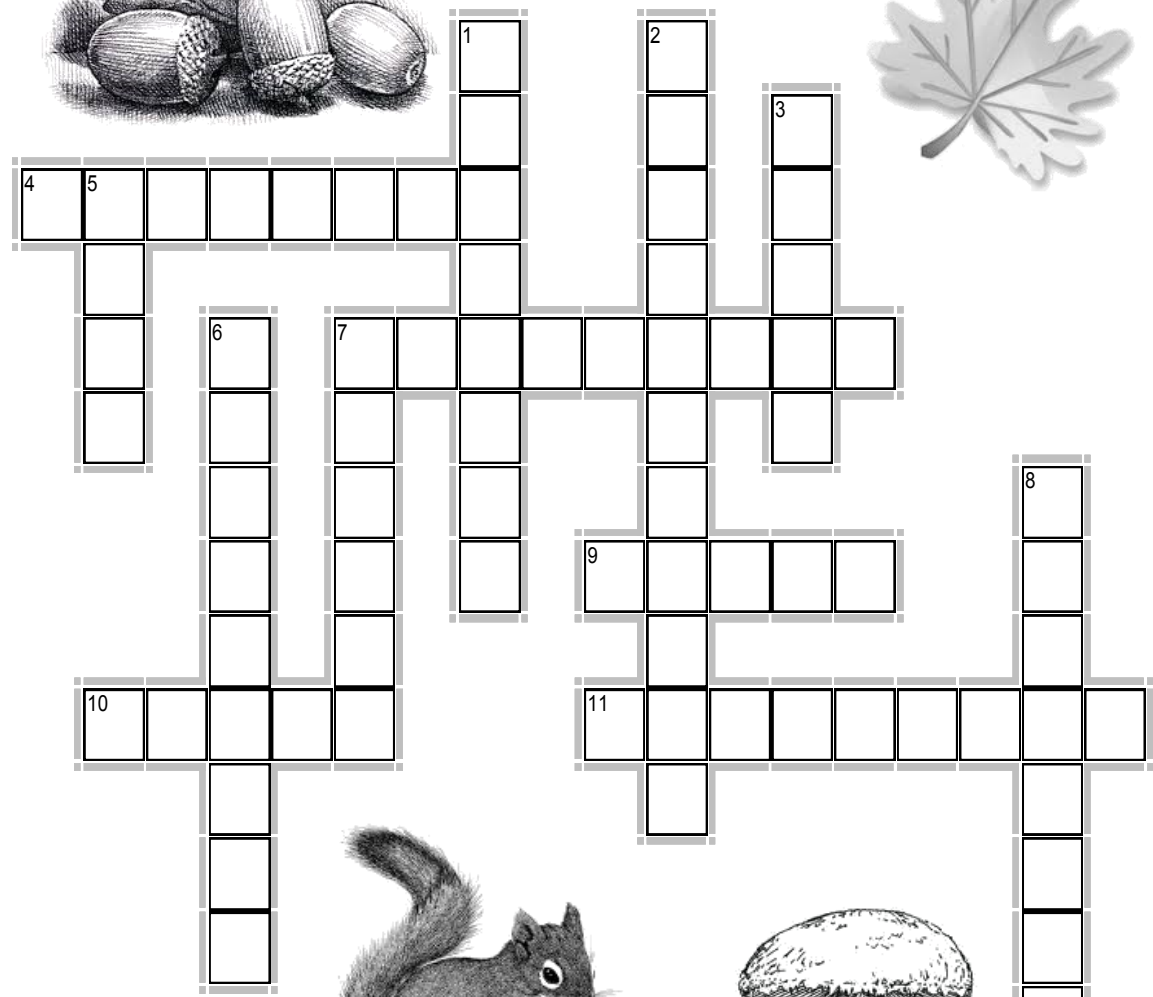
2. Wie heeft het spoor achtergelaten?

1.	4.
2.	5.
3.	6.

Sporen

 1. Kruiswoordpuzzel

Van links naar rechts

- 4. Dier dat veel eten verzamelt en bewaart in de herfst.
- 7. Zo worden lente, zomer, herfst en winter samen genoemd.
- 9. Dit soort weer hoort bij de herfst.
- 10. Het bovenste deel van de boom.
- 11. In deze maand begint de herfst.

Van boven naar beneden

- 1. Dit vangen de bladeren van een plant op. Zo kan de plant zijn eigen eten maken.
- 2. Een schimmel met een hoed.
- 3. De vrucht van de eik.
- 5. Dier dat zich vol eet in de herfst. Daarna gaat dit dier een winterslaap houden.
- 6. Zo noem je een vogel die in de herfst naar een warmer land vertrekt.
- 7. Zo noem je "de zadjes" van een paddenstoel.
- 8. Zoogdier dat hangend zijn winterslaap houdt.

Werkblad 74 Maanden

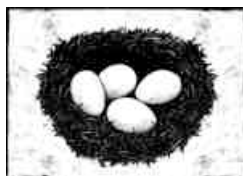
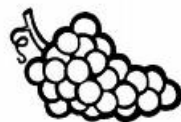
1. Zet het nummer voor het woord in de goede zin.

Kies uit:

1.april, 2.maart, 3.november, 4.augustus
5.december, 6.februari, 7.oktober, 8.keizer, 9.Janus,
10.mei

- A. Heel vroeger was de maand___ de eerste maand van het jaar.
- B. In de maand___ gingen Romeinen hun schulden betalen en hun huis schoonmaken.
- C. De god_____ had twee gezichten en was de god van het begin en het einde.
- D. Het woord_____ betekent volgens sommige mensen "openen".
- E. De maand_____ wordt ook wel de wijnmaand genoemd.
- F. In de maand_____ slachtten veel boeren een varken.
- G. De maand_____ was heel vroeger de tiende maand van het jaar.
- H. De maand juli is genoemd naar een _____.
- I. Een ander woord voor oogst is _____
- J. In _____ leggen alle vogels een ei.

Maanden

2. Trek een lijn tussen de twee woorden die bij elkaar horen.

januari

februari

maart

april

mei

juni

juli

augustus

september

oktober

november

december

Mars

louwmaand

sprokkelmaand

Maia

grasmaand

hooimaand

wintermaand

zomermaand

keizer

herfstmaand

acht

slachtmaand

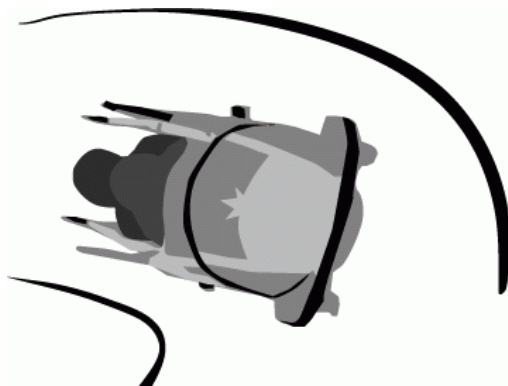
 1. Kruiswoordpuzzel

Van links naar rechts

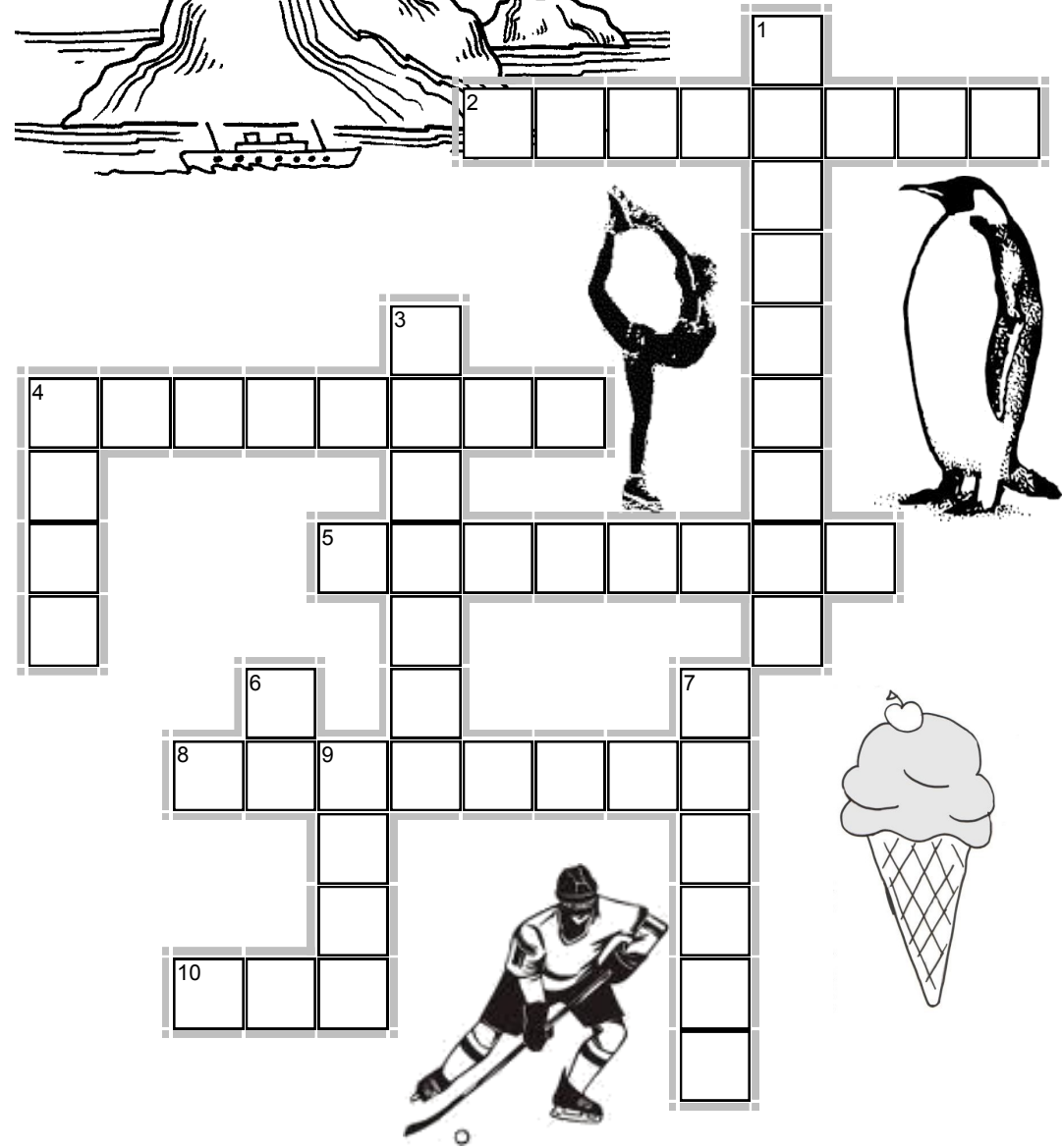
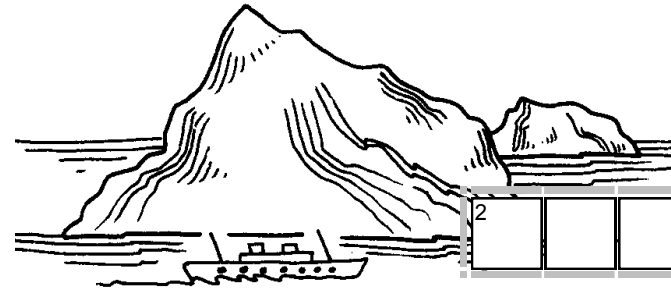
2. Grote massa langzaam glijdend ijs in de bergen.
4. Het gebied waar je pinguïns vindt.
5. Een schip dat de vaarroute in bevroren water open houdt.
8. Daar verandert het smeltwater van het dak in aan de dakrand.
10. Een opening in het ijs.

Van boven naar beneden

1. Daar verandert vochtige lucht in die tegen een ijskoud raam komt.
3. Een slee waarmee wedstrijden op ijs gehouden worden.
4. Deze stof zorgt ervoor dat het roomijsje niet keihard wordt als het bevroert.
6. Bevroren water.
7. Dit dier leeft op de Noordpool.
9. Zwarte schijf die gebruikt wordt bij ijshockey.

IJs

1. Kruiswoordpuzzel

Van links naar rechts

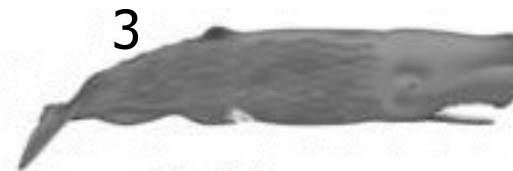
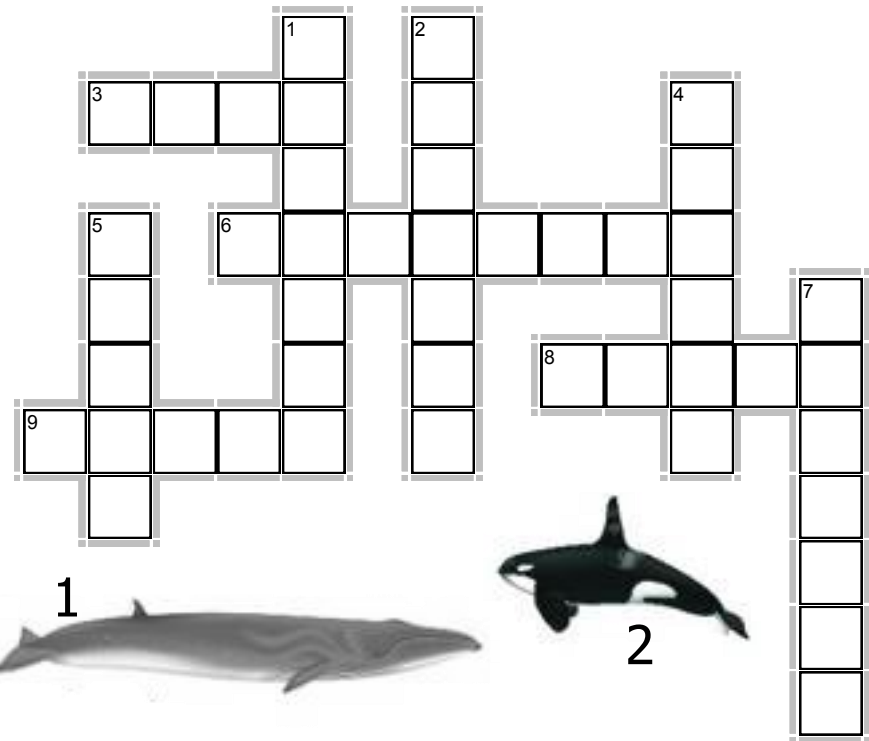
3. Tandwalvis die op zeevogels, pinguïns, zeehonden en walvissenkalfjes jaagt.
6. Opening waardoor een walvis ademhaalt.
8. Kleine garnaltjes die door walvissen gegeten worden.
9. Olie die uit de speklaag van een walvis gehaald wordt.

Van boven naar beneden

1. Speer waarmee op walvissen gejaagd wordt.
2. Dit volk mocht op walvissen blijven jagen.
4. Grootste walvis met tanden.
5. Zo noem je alle baleinen in de bek van een walvis.

Ken je de namen van deze walvissen? Schrijf het nummer voor de goede naam.

	De blauwe vinvis	De grijze walvis
	De bultrug	De Noordse vinvis
	De potvis	De orka

1. Kruiswoordpuzzel

Van links naar rechts

- 3. Een manier om iets van zilver te maken. Een zilversmid gebruikt er een mal voor.
- 7. Zo noem je iets dat niet veel voorkomt.
- 9. Gesmolten steen uit een vulkaan.
- 10. Een edelmetaal.
- 11. Voorwerp dat je dagelijks gebruikt waarin het zilver het licht heel goed weerkaatst.
- 12. Zilver wordt samen met dit metaal opgegraven.

Van boven naar beneden

- 1. Een manier om iets van zilver te maken. De zilversmid gebruikt er een hamer bij.
- 2. De verzamelnaam van ringen, armbanden, broches en halskettingen.
- 4. Van dit metaal worden tegenwoordig munten geslagen.
- 5. Een dun laagje zilver over een goedkoper metaal maken, noem je
- 6. Iemand die zilveren sieraden maakt.
- 8. Heel vroeger werd zilver hiervoor het meeste gebruikt.

